

VEZETŐI PÁLYÁZAT

**Az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi
Általános Iskola**

intézményvezetői állására

Budapest, 2018. 03. 28.

készítette: Fetterné Szőnyi Éva

Pályázati nyilatkozat

Alulírott, Fetterné Szőnyi Éva pályázatot nyújtok be a „Közalkalmazottak jogállásáról szóló” 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. § alapján, az Emberi Erőforrások Minisztere által meghirdetett pályázati felhívás alapján az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola intézményvezetői állására.

A pályázat azonosító száma: TK/188/00313/15/2018

Kijelentem, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben meghatározottak szerint az intézményvezetői állás betöltésére előírt, valamint a pályázati kiírásban szereplő feltételeknek megfelelek, és ennek igazolásait mellékelem.

Nyilatkozom arról, hogy hozzájárulok a teljes pályázati anyag sokszorosításához, továbbításához, harmadik személlyel közléséhez.

Nyilatkozom arról, hogy hozzájárulok személyes adataim pályázattal összefüggő kezeléséhez.

Pályázatomhoz a következőket mellékelem:

- Az intézmény vezetésére vonatkozó program, amely tartalmazza a szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléseket
- Szakmai önéletrajz
- Végzettségeket igazoló oklevelek másolatai
- Állami nyelvvizsga bizonyítványok másolatai
- Szakmai gyakorlatot igazoló dokumentum
- Erkölcsei bizonyítvány
- Kitüntetésem másolata

Budapest, 2018. március 28.

Fetterné Szőnyi Éva

Tartalomjegyzék

Bevezető	1
1. Helyzetelemzés	4
1.1 A közelmúlt krónikája	4
1.2 A nevelés és oktatás erőforrásai	4
3.2.1 Tárgyi feltételek alakulása	
1.3 A nevelő-oktató munka személyi feltételei	7
1.3.1 Pedagógusok	
1.3.2 Iskolánk tanulói	
1.4 A nevelés-oktatás helyzete	10
1.4.1 Alkalmazott módszerek, módszertani kultúra	
1.4.2 A tanulók tanulmányi munkája	
1.5 Esélyegyenlőség biztosítása; felzárkóztatás, tehetséggondozás	13
1.6 Belső és külső mérések, vizsgák	15
1.7 A tanulók magatartása	16
1.8 Tanórán kívüli programok	17
1.9 Tanulói jogok gyakorlása	19
1.10 Kapcsolattartás a szülőkkel	20
2. Az elmúlt öt évre kitűzött célok megvalósulása	21
3. A német nemzetiségi oktatás helyzete, eredményei	24
4. A következő vezetői ciklusra vonatkozó fejlesztési terv	27
4.1 Módszertani kultúra folyamatos fejlesztése	28
4.2 A nemzetiségi oktatás minőségének megtartása, továbbfejlesztése	31
4.3 Az intézményi önértékelés folyamatának erősítése	33
Záró gondolatok	34

Mellékletek

Szakmai önéletrajz
Végzettségeket igazoló oklevelek másolatai
Állami Nyelvvizsga Bizonyítványok másolatai
Szakmai gyakorlatot igazoló dokumentum
Erkölcsei bizonyítvány
Kitüntetésem másolata

Bevezető gondolatok

Számvetés az elmúlt negyedszázadról

1980 óta pedagógusként, 1993-tól intézményvezetőként dolgozom jelenlegi munkahelyemen az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskolában (az egykori Czabán Samu Általános Iskolában).

Pályakezdő történelem-orosz szakos pedagógusként kezdetben mindkét tantárgyat tanítottam, – vezetői kinevezésemig – osztályfőnöki teendőket is elláttam. Ez az időszak tanári pályám talán legnehezebb, de egyik legszebb része volt. Osztályaimban sok nehezen nevelhető, hátrányos helyzetű gyermek tanult, akiknek felzárkóztatása, nevelése óriási feladatokat rótt rám, de úgy érzem, sikeresen megbirkóztam ezekkel a problémákkal.

1987-től kezdődően iskolám humán munkaközösségének vezetésével bíztak meg. Az 1992/1993-as tanév végére iskolánk vezetésében személyi változás történt, az akkori igazgató egy évre igazgatóhelyettesnek nevezett ki. Feladataim közé a felső tagozat szakmai irányítása tartozott.

1991-ben német nyelvből letettem a középfokú, „C” típusú, később felsőfokú „A” állami nyelvvizsgát, addigi nyelvtanári tapasztalataimra építve néhány éven keresztül német nyelvet is oktattam. Az új nyelv eredményes oktatása érdekében több módszertani továbbképzést, tanfolyamot elvégeztem.

A történelmet pályakezdő korom óta tanítom iskolánkban, de igazgatói kinevezésem óta már csökkentett óraszámban, jelenleg heti két tanórán. Ismereteim folyamatos megújítása céljából a változó követelmények és történelemszemlélet, valamint a korszerű módszerek elsajátítása miatt különböző továbbképzéseken, szakmai konferenciákon vettem részt, rendszeresen tájékozodom a tantárgyhoz kötődő szakirodalomból.

1993-tól vagyok az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola intézményvezetője. Vezetésem alatt iskolánk a pedagógiai program módosítása és a német nemzetiségi oktatás bevezetése miatt tartalmi változáson ment keresztül, s ezzel a változással - a '90-es években kerületünkben is jellemző tanulói létszámcsökkenés ellenére - biztosítani tudtam az intézmény versenyképességét és elfogadottságát.

Iskolánknak jelenleg rangja van a térség iskolái között.

Intézményvezetőként aktív részese voltam az iskola Pedagógiai programjának, SzMSz módosításainak összeállításában. A tantestület véleményének figyelembevételével dolgoztam ki, az idők folyamán pedig szükség szerint módosítottam a Nevelési programot és a Helyi tanterv általános (elméleti, nem tantárgyi) részét. Mint az iskola vezetője aktív szerepet vállalok a különböző fejlesztési folyamatok megtervezésében és kivitelezésében.

Kiemelten kezelem a tehetséggondozást, illetve a felzárkóztatást. Ilyen irányú vezetői tevékenységem során figyelembe veszem a nevelési tanácsadó útmutatásait. Az érintett pedagógusok javaslata alapján név szerint kijelöljük azokat a pedagógusokat, akik a tanulókkal szakkör, illetve differenciált képességfejlesztés formájában foglalkoznak az adott tanévben.

Vezetői munkám során iskolánk több módszertani, tartalmi fejlesztésnek volt részese. A különböző innovációk bevezetése előtt arra törekedtem és törekszem, hogy a változás és a folyamatosság egyensúlyát fenntartsam.

Az intézmény pedagógiai programjának összeállításakor, valamint a további módosítások során folyamatosan kiemelten kezeltem, hogy a sok törvényi és tantervi változás mellett megmaradjanak az iskola meglévő értékei. Ennek következményeként egyik legfontosabb vezetői feladatomban tartottam, illetve tartom az egyenletes színvonal, a kiszámítható intézményi működés folyamatos biztosítását.

A stratégiai dokumentumok módosításakor a kötelező törvényi változtatások elvégzése mellett leginkább ezt vettem figyelembe, hiszen nem lehet egyszerre minden ponton változásokat bevezetni, ügyelnem kellett arra, hogy a gyerekek ne legyenek „kísérleti alanyok”, ne érezzék bizonytalanságot.

A kiszámíthatóság, a stabilitás, meggyőződésem szerint olyan érték, amelyekre a nevelésben, oktatásban résztvevőknek egyaránt szükségük van. De azzal is számolnom kell, hogy a különböző innovációs folyamatok a változtatások vejejárói. A kockázatok, az újtól való félelem, az innováció elmaradása azonban visszaeséssel járhat.

Intézményvezetői kinevezésem óta az iskola arculatát illetően a legnagyobb változást a nemzetiségi oktatás megszervezése jelentette, mely a kezdeti nehézségek ellenére mára az intézmény elismertségének, sikerének az alapja.

Az első Pedagógiai program célkitűzéseinek megfogalmazásánál, az új program bevezetésével, majd kiterjesztésével arra törekedtem, hogy meghatározzam az intézmény önálló arculatát. A programot a nevelő-oktató munka célkitűzéseivel, színvonalas tartalmával megtölteni szép és kihívó feladat volt nemcsak nekem, hanem a pedagógusok számára is.

Amikor az iskola igazgatója lettem, az intézmény átvételekor – bár kevés óraszámban – az angol oktatás volt túlsúlyban. 1995 tavaszán keresett meg a Német Kisebbségi Önkormányzat akkori elnöke, hogy indítsuk el a nemzetiségi oktatást, mivel korábban a település lakosságának nagy része német anyanyelvű volt, ezért fontos lenne a német nyelv erősítése itt Óbudán. Kétségtelen, hogy a német nyelvoktatás bevezetése abban az időben bár nagy hiányt pótol, mégis merész lépés volt, hiszen a rendszerváltás után szinte mindenki kizárólag angol nyelvet szeretett volna tanulni. Vezetőként reagálni kellett erre az elvárásra, s az ezzel járó változásokra.

Ezzel a paradigmaváltással – a nyelvoktatás, és az iskola új arculatának megváltoztatása miatt – sok problémával kellett szembe néznom. Nehézségekbe ütközött a nevelőtestülettel elfogadtatni az irányváltást. Ebben az időben minden iskola kereste a maga helyét, a specialitását. Országos szinten csökkent a gyereklétszám, csökkentek az osztálylétszámok, verseny folyt a gyerekekért, és egyesek nem bíztak a német nyelvtanítás sikerében. Több tantestületi értekezleten, munkaközösségenként kisebb csoportokban is megvitattuk a nemzetiségi oktatás előnyeit, hátrányait, a lehetséges kockázatokat.

Vezetőként minden alkalommal be kellett bizonyítani, hogy teljes mértékben elkötelezett vagyok az ügy iránt, annak ellenére, hogy egyesek kitartó kritikái miatt néha én is elbizonytalanodtam, hiszen sikertelenség esetén tovább csökkent volna a tanulói létszám.

Ugyanekkor már tizenöt éve voltam a tantestület tagja, jól ismertem kollégáimat, bíztam bennük, de azzal a nehézséggel is meg kellett küzdenem, hogy '95-ben csak második éve töltöttem be az igazgatói munkakört.

Végül a nevelőtestület elfogadta a nemzetiségi oktatás bevezetését, de egyesek, akik nem értettek ezzel egyet, nem tudtak azonosulni az új programmal, végleg távoztak az iskolából. Bár akkor nagyon sajnáltam, hogy néhány kollégától is meg kellett válnom, de tudtam, az eredményességet kockáztatjuk azzal, ha valaki nem elkötelezett az ügy iránt.

Be kell vallanom, nagyon nehezen indult az új program bevezetése. Az első években kevesen választották ezt az oktatási formát, így nagy energiát kellett fektetni abba, hogy megnyerjük a szülőket, hozzánk írassák be gyermeküket.

A kitartásnak meg lett az eredménye. Eleinte épphogy egy nemzetiségi osztályt el tudtunk indítani, később a jelentkezők magas száma miatt, mind a két első osztályunk nemzetiségi lett.

Napjainkban a vezetőkkel szemben az egyik meghatározó jelentőségű elvárás a nevelés-oktatás minőségének szakadatlan fejlesztéséről való gondoskodás, és az ezért történő felelősségvállalás. Az elmúlt időszakban folyamatos célom volt a nevelés-oktatás színvonalának, a tanulói létszámnak az emelése, melyet továbbra is fejlesztések sorozatával lehetett elérni.

A nemzetiségi oktatás bevezetésén túl, kollégáimmal konszenzusban több innovációs folyamatot vezetünk be sikeresen (például: ötévente megemlékezés az iskola alapításáról, évkönyv kiadása, nemzetközi kapcsolatok kiépítése: Comenius, Erasmus+ program; információs és kommunikációs technika beszerzése, használata; tudásmegosztó tevékenység: Mentoráló intézményi program, stb.).

Vezetői tevékenységem értékelésénél, úgy érzem fontos annak a számbavétele, hogy az elmúlt negyedszázad alatt hogyan tudtam hozzájárulni az intézmény sikereihez, az iskolai szervezet fejlesztéséhez, a siker érdekében az emberi tényezők alakításához az iskolán belüli együttműködéshez és a változások folyamatos menedzseléséhez.

Eddigi munkámat a nemzetiségi oktatás sikeres bevezetéséért a Fővárosi Német Nemzetiségi Önkormányzat, a III. kerületben végzett pedagógiai tevékenységet pedig Óbuda-Békásmegyery Önkormányzata kitüntetéssel jutalmazta.

A szakma és iskolám iránti elkötelezettségemet mutatja, hogy már 38. éve dolgozom az Első Óbudaiban pedagógusként, és 25. éve intézményvezetőként.

Az óbudai gyerekekkel, szülőkkel és munkatársaimmal való kapcsolatom miatt erős kötődésem alakult ki, s ez valószínű tükröződik pályázatom bemutatásakor is.

Fetterné Szőnyi Éva

Vezetői programom kidolgozásánál a következő dokumentumokat használtam fel:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről,
- Az intézmény pedagógiai programja,
- 2016/2017. tanév végi beszámoló,
- 2017. évi OKÉV mérés eredményei,
- 2013. évi vezetői pályázat,
- 2017. évi intézményvezetői és intézményi önértékelés,
- Intézményvezetői mesterprogram.

Pályázatom első fejezete a nevelés-oktatás jelenlegi erőforrásait tartalmazza, a második részben az iskola sajátossága, a nemzetiségi oktatás szerepel, majd ezután a 2013-ban benyújtott vezetői pályázatban megfogalmazott célok megvalósulását értékelem, végül a következő vezetői ciklusra vonatkozó fejlesztési tervet, és az ehhez kapcsolódó feladatokat határozom meg.

1. HELYZETELEMZÉS

Az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola – közel 150 éves múltjával – a III. kerület legrégebben alapított, ma is működő közoktatási intézménye (alapításának éve: 1869), ahol a tanulók nevelése-oktatása nemzetiségi tanterv szerint folyik.

Az iskola főépülete 1902-re készült el, s patinás, városképet meghatározó külsejével Óbuda egyik legszebb középülete.

1.1 A közelmúlt krónikája

Az intézmény mai arculatát illetően mérföldkövet jelent az 1979-es tanév, amikor második idegen nyelvként kezdtük el oktatni a német nyelvet.

Meglévő személyi feltételeinkre támaszkodva, a III. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzat kérésére és az akkori fenntartó, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata támogatásával az 1995/96-os tanévtől elindítottuk a **német nemzetiségi oktatást**.

Erre predesztinálta iskolánkat a környezet, hiszen az itt élő, itt élt sváb nemzetiség hagyományai követendő példát nyújtanak, s igény volt e hagyományok, felelevenítésére, megtartására, valamint a német nyelv erősítésére.

Az elmúlt években a növekvő igényeknek megfelelően már csak úgynevezett nemzetiségi osztályokat indítottunk.

A hatékony német nyelvi oktatás mellett fontosnak tarjuk a magyar nyelven való nevelés-oktatás magas színvonalának biztosítását, megőrzését is.

2013-tól változás állt be az intézmény fenntartását illetően, az eddigi fenntartó Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata helyett az intézmény **állami fenntartásba került**. Az állami átvétel után az iskolának megszűnt az önálló költségvetési szerv státusa.

A 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet alapján az állami intézményfenntartó központ (KLIK) helyébe, 2017. január 1-től fenntartóként és önálló költségvetési szervekként működő „tankerületi központok” léptek. Iskolánk fenntartója az **Észak-Budapesti Tankerületi Központ** lett.

A nevelés és oktatás erőforrásai

1.2 Tárgyi feltételek alakulása

Iskolánkban – 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről 2. sz. melléklete a kötelező eszközökről és felszerelésről alapján – a tanuláshoz, tanításhoz szükséges eszközök mennyisége megfelelő.

A nevelés-oktatás egy 1902-ben épült, impozáns, külsőleg vöröstéglás burkolatú épületben folyik, melynek sok előnye mellett (tágas, nagy belmagasságú tantermek, világos, sok-ablakos

folyosók) probléma, hogy a megnövekedett létszám miatt kevés a tanterem, a régi szaktantermek is osztályteremként funkcionálnak.

Az intézményben tizenhét osztályterem, tornaterem és három udvar szolgálja a gyermekek nevelését, oktatását.

A tornaterem nem megfelelő méretű, a sportoláshoz, testnevelés órák szakszerű megtartásához szükséges nagyobb terem hiányát kismértékben pótolja a műfüves pálya kialakítása, s bár rendelkezünk sportudvarral, de salakos burkolata miatt felújításra szorul.

A mindennapos testnevelés megtartása így folyamatos nehézségekbe ütközik.

A régi **iskolaépület** eredeti jellegének megőrzése érdekében, valamint a mindennapi működés során felmerülő problémák miatt, folyamatos karbantartásra, felújításra szorul.

Az utóbbi évek **nagyobb beruházásai**:

- az épület teljes tetőszerkezetének felújítása,
- a Körte utcai – a régi épület stílusához igazodó - vöröstéglás kerítés, és nagykapu újjáépítése.

E mellet természetesen minden évben folytak különböző karbantartási munkálatok, mint pl.:

- tornatermi öltözők, orvosi szoba felújítása, II. emeleti folyosón lambéria elhelyezése, tisztasági festések, egyéb, a működés során felmerült karbantartási munkálatok.

Az elmúlt évek alatt tovább javultak a nevelés-oktatás tárgyi feltételei, anyagi lehetőségeinkhez képest folyamatosan pótoltuk, korszerűsítettük a különböző tantárgyak oktatásához szükséges **taneszközöket**.

Az utóbbi időszakban elsősorban a különböző **IKT eszközök beszerzésére** törekedtünk, hiszen a pedagógusok nagy része sikeresen használja ezeket. A megnövekedett tanulói létszám következményeként nehezen oldható meg a szaktantermi oktatás, ezen enyhít a **digitális tábla** alkalmazása, mely kiválóan alkalmas ábrázolásra, vagy egyéb komplexebb jelenség vizuális megjelenítésére, valamint a változatos tanítási-tanulási munkaformák alkalmazását is elősegíti. Nagy előnye, hogy a tanulók cselekedtetve, játékos formában tanulhatnak, a lassabban haladó tanulókat is könnyebb motiválni, sikerélményhez juttatni.

Alapítványunk segítségével jelenleg a tanteremek 80%-a digitális táblával, a maradék termek projektorral, lappal rendelkeznek.

A számítógéppel felszerelt **nyelvi labor** a hatékonyabb nyelvoktatást segíti.

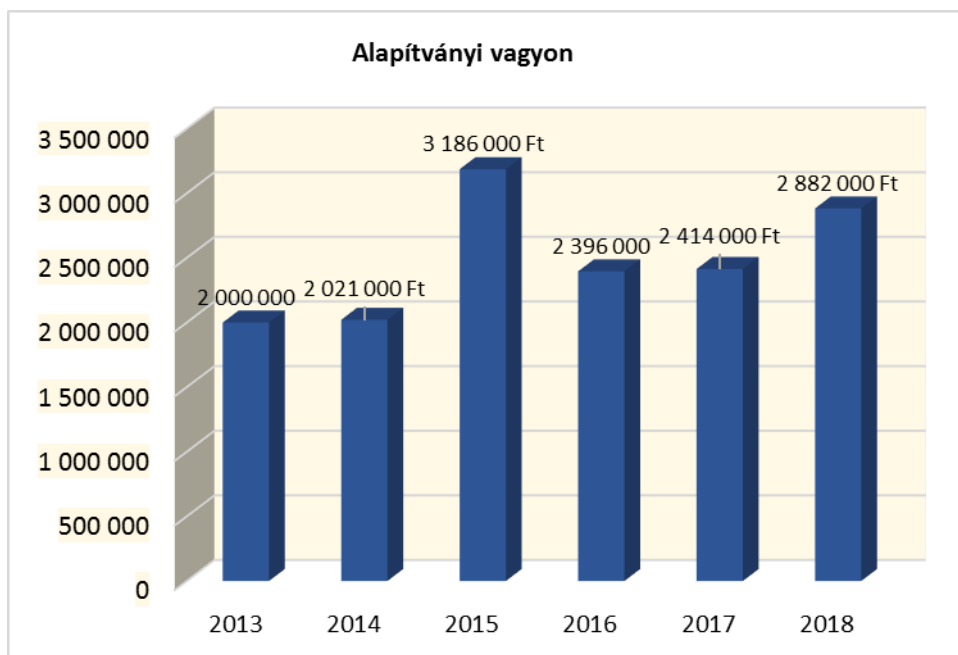
2017-ben a – az Észak-Budapesti Tankerület jóvoltából – felújíthattuk az **informatikaterem** gépparkját, valamint a pedagógusok részére is sikerült több számítógépes/lappal felszerelt munkaállomást kialakítani.

Az épület folyosóit esztétikussá teszik az évfolyamoknak megfelelő gyermekmunkák, a bekeretezett transzparensok, szemléltetőeszközök és az óbudai németek múltjával kapcsolatos képek, dokumentumok.

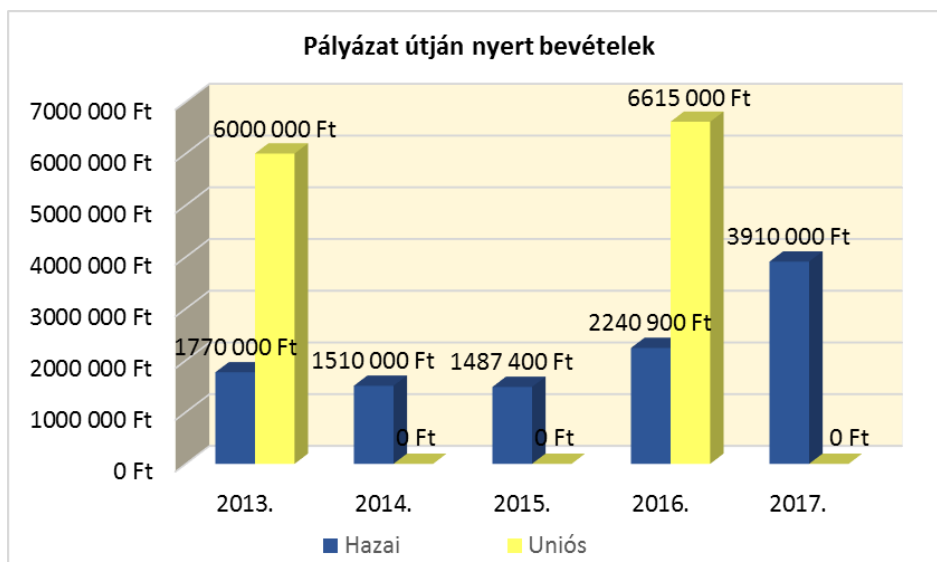
A nagyobb beruházások 2016-ig az önkormányzat, 2017 után a Tankerület támogatásából valósultak meg, de alapítványunk is hozzájárult a különböző felújítási munkálatokhoz, eszközbeszerzéshez.

A **Czabán Alapítvány** az iskolai környezet, a tárgyi feltételek javítása, a tehetséges tanulók támogatása és jutalmazása érdekében jött létre.

A szülők, pedagógusok 1%-os adója felajánlásának és egyéb befizetéseknek köszönhető a bevétele.

Az iskolai alapítvány vagyona az elmúlt években:**Pályázati lehetőségek**

Minden alkalmat kihasználtunk a nevelés-oktatás feltételeinek javítása s az anyagi támogatásra szoruló tanulók támogatása érdekében. Az elmúlt öt évben összesen 37 alkalommal indultunk különböző pályázatokon. Az elnyert összegek hozzájárultak a tanulók nyári táboroztatásához, különböző programok, rendezvények lebonyolításához, taneszközök beszerzéséhez, valamint az iskola külső kapcsolatainak bővítéséhez, és a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztéséhez.

Pályázati bevételek az elmúlt öt év alatt:

- hazai forrásból: 10 918 300 Ft
- Európai Unió támogatás: 12 615 000 Ft
(Comenius és Erasmus pályázatok)

1.3 A nevelő-oktató munka személyi feltételei

1.3.1 Pedagógusok

A nevelőtestület személyi összetétele alkalmas a jelenlegi célkitűzéseknek megfelelő nevelő-oktató munka maradéktalan elvégzéséhez.

Intézményünkben a 2017/2018. tanévre a tantárgyfelosztás alapján engedélyezett álláshelyek száma: **45,5 álláshely**, melyet 47 – a Köznevelési törvény 3. sz. mellékletében meghatározott képesítéssel rendelkező – pedagógus lát el.

Alkalmazás szerint:

Határozatlan idejű szerződéssel alkalmazott	44 fő
Részfoglalkozású	3 fő
Távollévő	7 fő
Határozott idejű szerződéssel alkalmazott	7 fő
Más intézmény alkalmazottjaként	1 fő

Végzettség alapján:

Egyetemi végzettségű	12 fő
Főiskolai végzettségű	35 fő
Ezen belül szakvizsgával rendelkező	10 fő
Mesterpedagógus (szakértő)	3 fő
Pedagógus I. besorolású	28 fő
Pedagógus II. besorolású	14 fő
Gyakornok	2 fő

Egyéb feladatok ellátása

Német nemzetiségi nyelv és idegen nyelvoktatásban részt vevők száma	16 fő
Iskolapszichológus	1 fő
Könyvtáros	1 fő

Pedagógiai munkát segítők:

adminisztratív dolgozók létszáma	2 fő
pedagógiai asszisztens	1 fő
rendszergazda (megbízási szerződéssel)	1 fő

2017. január 1-től a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítására tekintettel a köznevelési intézmények **működtetésének feladatköre** Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat helyett a 2017. január 1-től létrehozott Észak-Budapesti Tankerület Központ kötelezettsége lett. Így az önkormányzattól (KSZKI) átvett **technikai dolgozókkal bővült** a munkavállalók száma: 1 fő gazdasági ügyintéző, 1 fő kézbesítő, 1 fő portás, 1 fő takarító, 1 fő karbantartó.

Iskolánkban nyolc **szakmai munkaközösség** működik, melynek vezetői beletartoznak a bővebb körű iskolavezetésbe. A vezetők és a munkaközösség-vezetők között mindennapos a kapcsolattartás; irányítják a munkaközösség tagjait, folyamatosan tájékoztatják őket az aktuális feladatokról, összeállítják munkatervüket, ellenőrzik munkájukat és elkészítik a félévi/tanévvégi beszámolókat. A munkaközösség-vezetők kötelessége a minősítésben résztvevők segítése (portfólió feltöltése, óralátogatás, óravázlat írása, stb.).

A munkaközösségek aktívan részt vesznek a különböző programok szervezésében, lebonyolításában.

Pedagógiai programunk alapján az itt tanító tanárok az egységes pedagógiai elveket sokszínű, változatos módszerekkel valósítják meg (a tanulók aktív bevonásával, mint a kooperatív tanulási technikák, projektoktatás, vagy digitális tananyag alkalmazása, interaktív tábla használatával), ismerik az új kihívásokat a tanulási folyamat irányításában.

Tantestületünk tagjai módszertani, szakmai tudásának fenntartása, fejlesztése céljából fontosnak tartják a különböző **továbbképzéseken való részvételt**, de fontos részükre a belső tudásmegosztás is.

A belső tudásmegosztás formái:

- egymás közötti hospitálások, egyéni megbeszélések,
- nyílt órákon, belső továbbképzésen részvétel,
- beszámoló egymásnak továbbképzésről,
- módszertani konzultációk,
- azonos tantárgyat tanítók között szakmai anyag átadása,
- több tudományágat integráló tantárgyak tartalmainak, tanítási módszerinek kidolgozása, összehangolása, egymás közötti megosztása (pl. természettudományok).

A mentortanárok folyamatosan figyelemmel kísérik a pályakezdők fejlődését, szakmai segítséget adnak a felmerülő problémák megoldásához, rendszeresen látogatják óráikat.

1.3.2 Iskolánk tanulói

Az utóbbi években – a színvonalas pedagógiai tevékenységnek, a nemzetiségi oktatásnak, a tervszerű és sokoldalú tájékoztatásnak köszönhetően – egyre népszerűbbek lettünk a III. kerületi lakosok körében, s ezért minden évben túljelentkezés mutatkozott az elsős gyerekek beíratásakor.

Tanulói létszám alakulása

A legtöbb osztályban iskolánkat és oktatási formáját tudatosan választó és támogató családokból érkező gyermekek tanulnak.

Számottevő azon szülők száma is, akik második illetve harmadik gyermeküket hozzák iskolánkba.

Tanulóink 90%-a III. kerületi lakosok gyermeke, 10% pedig más budapesti kerület, illetve a környező falvakból származik.

A tanulói létszám 450 fő körüli. Folyamatos növekedést mutatott az elmúlt tíz évben.

Tanév	Létszám
2007/2008. tanév	397 fő
2012/2013. tanév	445 fő
2017/2018. tanév	463 fő

Jelenleg az osztálylétszámok alsó tagozaton átlagosan: 31 fő/csoport, felső tagozaton: 24 fő/csoport. Az egész iskolai átlag: 27 fő/csoport.

A tanulók szociális helyzete évente minimális mértékben változik, a 2017/2018. tanévben pl.:

- hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű: nincs,
- sajátos nevelési igényű: nincs
- kedvezményesen étkezők: 110 fő,
- tartós beteg: 3 fő,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási problémával küzd: 27 fő.

A **tanulási nehézségekkel küzdők** számára korrepetálásokat szervezünk; a további teljesítményzavar tüneteit mutató gyermekekkel fejlesztőpedagógus, pszichológus foglalkozik, akik a diagnózis alapján egyéni fejlesztési tervet összeállítva végzik tevékenységüket.

Tanulói hiányzás alakulása

2014-2015. tanévig csak a kötelező (délelőtti) hiányzásokat kellett nyilvántartani, a 2014-2015. tanév második félévétől kellett az ún. egyéb foglalkozásokról való távollétet is jelölni. Emiatt nem lehet összevetni a tanulói hiányzások számát az előző tanévi adatokkal. Tehát a jelenlegi magasnak tűnő hiányzás (délutáni foglalkozások nélkül) nem nagyobb arányú, mint az előző években.

2017-ben például: 84,29 óra/tanuló (de ez tartalmazza az ún. egyéb foglalkozásokról való távollétet is, ami azt jelenti, hogyha egy napközis tanuló egy napot hiányzott, akkor az 9 óra hiányzást jelent).

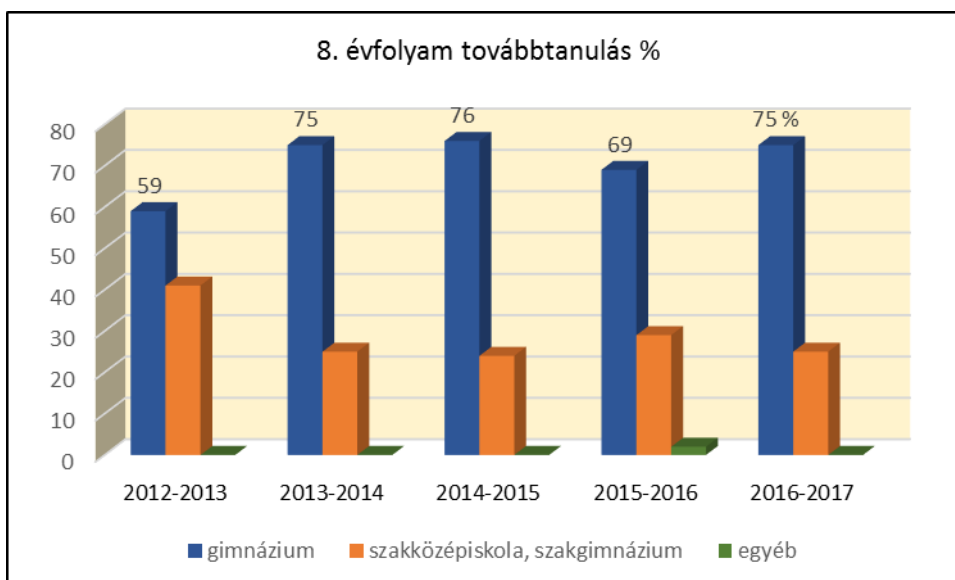
A hiányzások hátterében főleg betegség, illetve egyes esetekben különböző sportversenyeken történő részvétel állt. A hiányzó tanulóknak a pedagógusok a korrepetálások, egyéni foglalkozások alkalmával segítettek a tananyagban való lemaradás pótlásában.

Hosszú évekre visszamenőleg **elenyésző** volt az **igazolatlan hiányzások** száma, (például 2017-ben: összesen 3 óra)

Természetesen az osztályfőnökök az igazolatlan hiányzások miatt tájékoztatták a szülőket a hiányzás következményeiről.

Továbbtanulás alakulása

Nyolcadik osztályos tanulóink főleg **gimnáziumban** tanulnak tovább, többen közülük nemzetiségi gimnáziumban, illetve olyan középiskolában ahol elmélyíthetik (emelt szinten) német nyelvtudásukat. A legtöbb tanuló abban az iskolában folytathatja tanulmányait, melyet az elsők között jelölt meg.

Végzős tanulóink minden segítséget megkapnak az osztályfőnököktől a sikeres beiskolázás, pályaválasztás érdekében. Már hetedik évfolyamtól kezdve folyamatosan informáljuk őket és szüleiket, a tájékoztatásban az iskolapszichológus is részt vesz.

A tanév folyamán tanulóink több közép fokú intézménybe ellátogatnak, részt vesznek különböző iskolabörzéken.

Közreadjuk azokat a tájékoztatókat, amelyeket a középiskolák küldenek, és

1.4 A nevelés-oktatás helyzete

1.4.1 Alkalmazott módszerek, módszertani kultúra

Nevelési programunkban meghatározott értékek, fejlesztési feladatok azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A nevelés-oktatás során az iskola pedagógusai arra törekednek, hogy a tanulók elsajátítsák az egész életen tartó tanuláshoz szükséges tanulási képességeket. Ennek érdekében fontos feladatuknak tekintik a **kompetenciafejlesztő módszerek** alkalmazását a tanórákon, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokon és a szabadidős tevékenységek során.

A tanítás során **változatos módszereket** alkalmazunk (tanulók aktív bevonása az ismeretszerzés folyamatába, kooperatív tanulási technikák, vagy digitális tananyag alkalmazása, interaktív tábla használatával stb.).

Előtérbe kerültek a tevékeny tanulói magatartásra épülő és a személyre szabott differenciált módszerek. A tanulási tevékenységben növekvő szerepet kapott az információs és kommunikációs technika felhasználása. Az iskolában **korszerű oktatástechnikai eszközök** segítik a munkát: nyelvi labor, számítógépes tanterem és interaktív táblák.

A pedagógusok nagy része elvégezte az interaktív tábla felhasználói tanfolyamot és rendszeresen használja is ezeket az eszközöket a tanórákon.

Az évente megrendezett **projektnapok**/hetek is a kulcskompetenciák fejlesztését segíti elő, melynek keretén belül olyan feladatokat kapnak a tanulók egy témakörben, amely egy része a tanult ismeretekre alapoz, más része önálló kutatás, feldolgozás és manuális tevékenység.

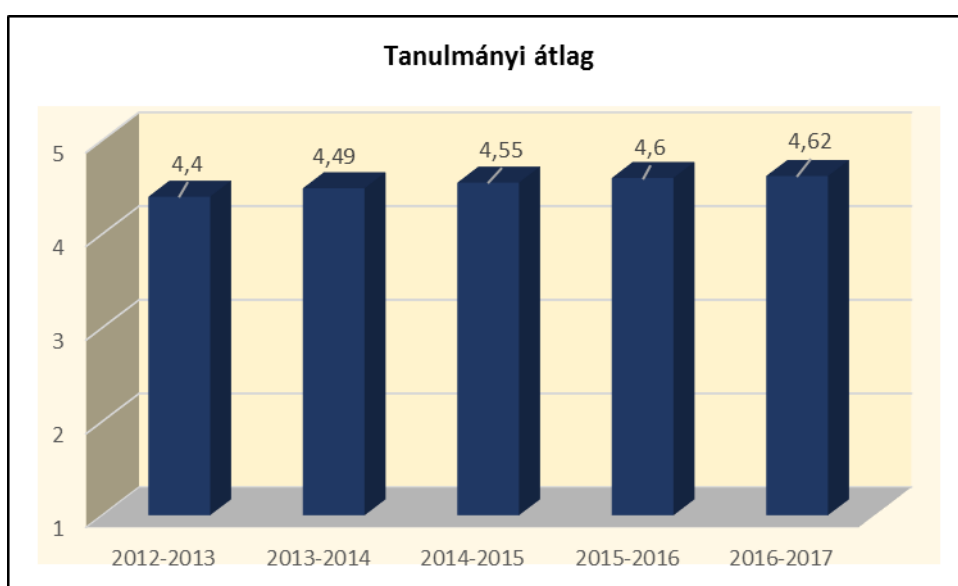
Minden tanévben több **bemutató, illetve nyílt órát** tartunk. A nyílt órákon a szülők betekintést nyerhetnek az iskolában folyó oktató-nevelő munkába. Ezt a célt szolgálták a leendő elsősök szülei számára tartott foglalkozások, és az 1.,4.,5 osztályos magyar, német és matematika órák. A módszertani kultúra fejlesztése érdekében több bemutatót is szerveztünk, ezek részben iskolán belüli, másrészt kerületi bemutató órák voltak.

1.4.2 A tanulók tanulmányi munkája

A legtöbb osztályban szorgalmas, az ismeretszerzés különböző formáit fontosnak tartó gyerekek tanulnak, feladattudatuk megfelelő.

A törvényi előírásoknak megfelelően szóvegesen értékeljük tanulóinkat első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor.

Helyi tantervünk módosítása alapján, a második tanév második félévétől kerül sor a tanulói teljesítmények osztályzatokkal történő értékelésére.

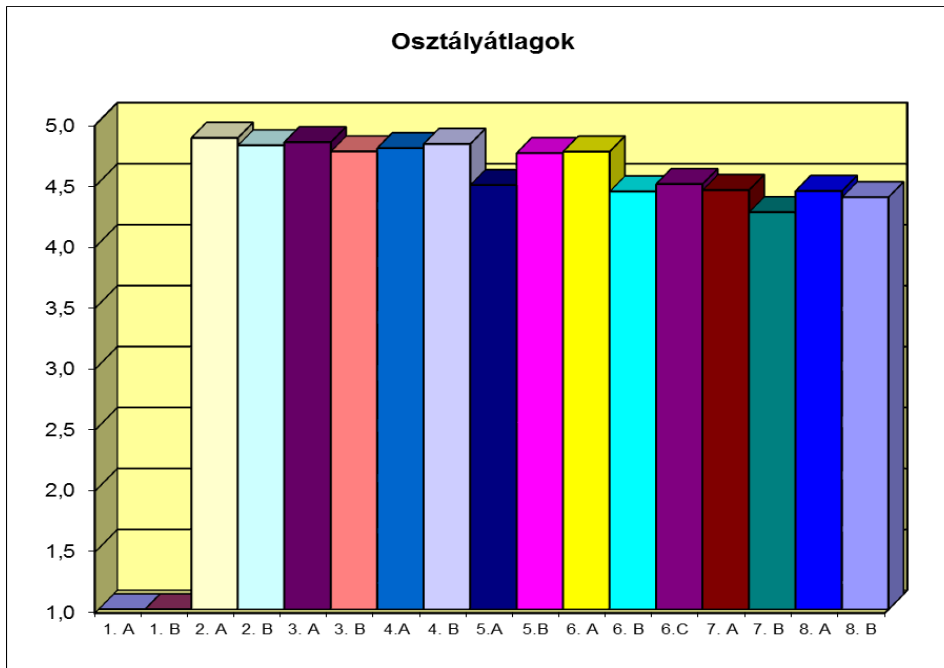
Alsó tagozaton – most már évek óta – magasak az osztálylétszámok, mivel egyre több szülő választja a német nyelv oktatását gyermeke számára.

A magas szintű elvárásnak alapvető feltétele, hogy a nagy létszám ne menjen az oktatás és nevelés minőségének rovására. Az alsós tanítók maximálisan igyekeznek megfelelni e kihívásnak, ezt az elért eredmények is igazolják.

Felső tagozaton az ötödikes tanulók körében, tanév elején, az iskola mérési felelősének vezetésével kijelöljük azokat a **kiemelten fejlesztésre szoruló tanulókat**, akik külön figyelmet, feladatokat, módszereket igényelnek. A kijelölés szempontjai a negyedik évben végzett belső mérés egyéni eredményei, a tanév végi matematika, magyar nyelv és irodalom érdemjegyei, valamint az ötödik év elején elvégzett mérés egyéni eredményei, kiegészítve mindezt az alsó tagozaton tanító kollégák véleményével.

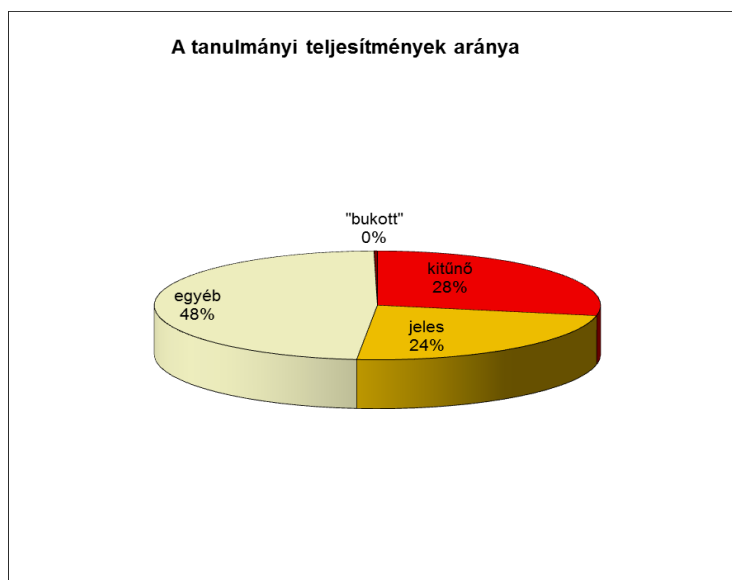
A felső tagozat célja egyrészt az alsó tagozaton megszerzett alapkészségek elmélyítése, másrészt az egyes tantárgyak tanulásmódszertanának kialakítása, a gimnáziumi tanulmányok megalapozása.

A 2016/2017. tanévben például a **tanulók tanulmányi átlaga: 4,62** volt, osztályonként az alábbi megoszlásban:

Ha a tanulói létszámot tekintjük – 1. osztály szöveges értékelése nélkül, tehát 2-8. évfolyamig - a 406 főből 115 fő azaz, **28,3% kitűnő, jelesek aránya: 23,6%**.

Folyamatos célunk, hogy alacsony legyen a valamilyen tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott gyerekek száma. Időközönként tanév végére egy-egy tantárgyból előfordul elégtelen, de többnyire mindenki megfelel az előírt tantervi követelményeknek.

Tanulóink nagy része **szívesen tanulja a német nyelvet**, az utóbbi években mindenki megfelelt a nemzetiségi nyelv tantervi követelményeinek. Többnyire jó németből a tanulók tanulmányi átlaga, 2017-ben pl.: alsó tagozat: 4,58; felső tagozat: 4,41.

A népszerűség elsajátítása azonban több gondot okoz a gyerekeknek, aminek főleg az az oka, hogy kevés az óraszám a tantervi követelmények teljesítéséhez.

1.5 Esélyegyenlőség biztosítása; felzárkóztatás, tehetséggondozás

Minden tanév elején elvégezzük az iskola tanulóinak szociális-egészségügyi feltérképezését. Hátrányos helyzetűnek tekintjük azokat a gyermekeket, akiket iskolai előmenetelük szempontjából különböző tényezők gátolnak az elvárható, normál ütemű fejlődésben.

Iskolánk naprakész **kimutatást vezet a gyermekvédelmi esetekről**. A szociális ügyekkel, gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokkal megbízott pedagógus folyamatosan egyeztet az osztályfőnökökkel, iskolapszichológussal, fejlesztőpedagógussal és a külső szakmai szervezetekkel annak érdekében, hogy egyetlen hátrányos helyzetű vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermek se essen ki a látókörünkől, szükség esetén jelez a segítő társintézmények felé. A rászoruló szülőket tájékoztatja a lehetséges szociális támogatásokról.

A **tanulási nehézséggel küzdő**, esetleg hátrányos helyzetű (nem megfelelő szülői háttérrel rendelkező) tanulók felzárkóztatása céljából fejlesztő és differenciált képességfejlesztő foglalkozásokat, korrepetálásokat tartunk alsó és felső tagozaton, szinte minden tantárgyból, ezen kívül az arra rászorulóknak az iskolapszichológus is segítséget nyújt.

Az idei tanévben a **fejlesztő foglalkozások száma hetente: 25 óra; korrepetálások száma: 33 óra/hét**.

A fejlesztésre szorulóknak esetében a **felzárkóztatás menetét, lehetőségeit jelezzük a szülőknak**.

Pedagógiai programunk alapján igyekszünk minden gyerek számára biztosítani azt a **tevékenységet, amelyben sikerrel bontakoztathatja ki képességeit**, tehetségét (színes tanórán kívüli programok, ünnepek, különböző tantárgyi, művészeti versenyek sportvetélkedők, projekthét, pályázatok).

Ezekben, a programokban az egyébként iskolai teljesítményben lemaradó, attól szorongó tanuló is többnyire örömmel és sikerrel vesz részt. Megtanulhat közben együttműködni, ami elősegíti önértékelésének fejlődését és eljuttathatja odáig, hogy tudjon és akarjon dolgozni másokkal. Több magatartászavaros, tanulási nehézséggel küzdő gyerek sikerélményhez juthat a sport által is.

Tehetséggondozás

Az arra rászoruló gyerekek felzárkóztatása mellett, kiemelt feladatunknak tekintjük a tehetséggondozást. Sokféle programmal segítjük tehetséges tanulóinkat, s nem csak a különböző szaktárgyak oktatásával kapcsolatban.

A **tehetséggondozó szakkörök** foglalkozásain olyan ismeretek, képességek, készségek fejlesztésére kerül sor, amelyet a tantárgyi tanórák nem fednek le, amelyre a szakórák keretében nincs lehetőség. Így a programok a diákok kíváncsiságára, érdeklődésére épülnek. Célunk továbbá az egyéni speciális képességek, a kreativitás és a motiváció fejlesztése.

A tehetséggondozó műhelyek heti **óraszámát átlagban: 29 óra**.

Szakköreink alsó tagozaton:

- Nyelvpörgető (magyar nyelv)
- Kobaktörő (matematika)
- Játék-Szín-Kör
- Deutsch Bühne
- Énekkar

Felső tagozatos tanulóinknak szervezett szakkörök:

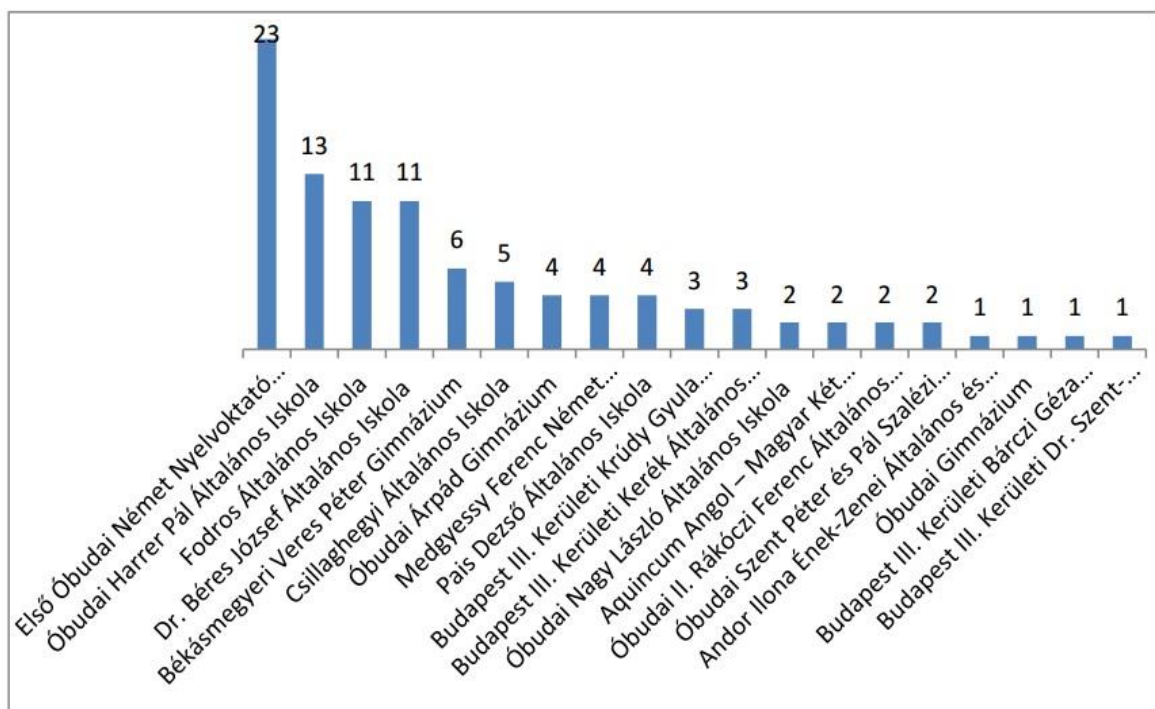
- Művész-kém Drámajáték
- Zöld-Őr (környezetvédelmi)
- Észpörgető (matematika)
- Informatika
- Spracheule – nyelvi bagoly (német)
- nemzetiségi, (német népismeret)
- DSD nyelvvizsgára felkészítő szakkör
- Háztartási ismeretek szakkör
- Énekar

Iskolánkban népszerűek az Aelia Sabina Alapfokú Művészetoktatási Intézmény által szervezett zenei és képzőművészeti foglalkozások is.

Mindezekon túl a pedagógusok sok energiát fektetnek abba, hogy **tanulóinkat felkészítsék a különböző versenyekre**. A diákok képességének, kitartó szorgalmának valamint a pedagógusok fejlesztő tevékenységének köszönhetően, kiváló eredményeket érünk el a különböző kerületi, fővárosi, sőt országos tanulmányi, művészeti versenyeken.

Az előző években a III. Pedagógiai Szolgáltató Központ, jelenleg az Észak-Budapesti Tankerület kimutatásai alapján – a pedagógusok szakszerű felkészítő munkájának és tanulóink tehetségének köszönhetően – az elmúlt tíz évben a mi tanulóink érték el a **kerületben a legtöbb I. helyezést**, s évek óta elsők vagyunk az I-III. helyezések összesítésében is.

A 2016/2017. tanévben **I. helyezést elért tanulók száma a III. kerületben 23 fő**.

Iskolák sorrendje a megszerzett első helyezések alapján

forrás:

<http://www.psz03.hu/dokumentumok/2016-17/tanulmanyiversenyossz2016-17.pdf>

A legkiemelkedőbb tanuló elismerésére 2010-ben a Pedagógiai Szolgáltató Intézet vándordíjat alapított, a „**Legeredményesebbnek**” elnevezéssel. Ezt a vándordíjat a 2014-től a III. Tankerület vezetője adja át, és az elmúlt években több alkalommal iskolánk tanulója nyerte el. Minden évben díjaznak a III. kerület hat legeredményesebb tanulóját is, közülük általában ketten - hárman az Első Óbudai Általános Iskola tanulói. Ezek a diákok a Tankerület által szervezett versenyek tanulójának legjelesebb képviselői, akik az összes versenyszám 1- 6. helyezésében lettek a legeredményesebbek.

Kiemelkedően tehetséges tanulóinknak köszönhetően minden évben **fővárosi és országos eredményekkel** is büszkélkedhetünk.

1.4.4 Belső és külső mérések, vizsgák

Az iskolai belső mérések és az OKÉV méréseredmények iskolai kiértékelése alapján minden évben az egyes osztályokra lebontva meghatározzuk a tehetséggondozást, illetve a felzárkóztatást, figyelembe véve a nevelési tanácsadó útmutatásait is, név szerint kijelöljük, akikkel az adott szakos kollégák differenciált képességfejlesztés, illetve szakkör formájában foglalkoznak a tanév során.

Pedagógiai programunknak megfelelően az alábbi **belső méréseket** végezzük el:

- tanév elején végzett diagnosztikus mérések,
- elemi számolási készség mérése,
- íráskészség, szövegértés mérése,
- DIFER,
- tanult ismeretek komplex alkalmazása,
- tanév végi mérések, nyolcadik évfolyamon vizsgák (német nyelv),
- tanulók fizikai állóképességének vizsgálata.

A belső méréseket az intézmény mérési-, értékelési szakértője részletesen értékeli, az eredményeket ismerteti a tantestülettel.

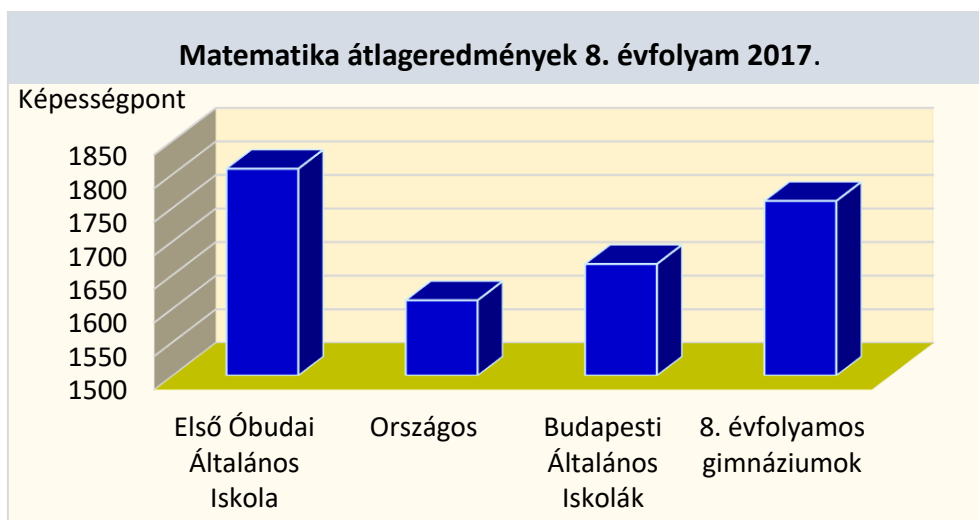
Az előző tanév **OKÉV mérésének** eredményeit az iskola honlapján közzétesszük, valamint a mindenkor tanév végi beszámoló is tartalmazza.

Az országos mérésekkel kapcsolatosan megfogalmazott céljaink teljesültek, iskolánk diákjai például a legutóbbi években a **kompetenciamérés alkalmával az országos, és a budapesti átlag felett teljesítettek**, a hasonló típusú iskolákhoz képest jobb eredményt nyújtottak.

Például a legutóbb kiértékelt mérések alapján a tanulók átlageredménye matematikából 8. évfolyamon 2017-ben:

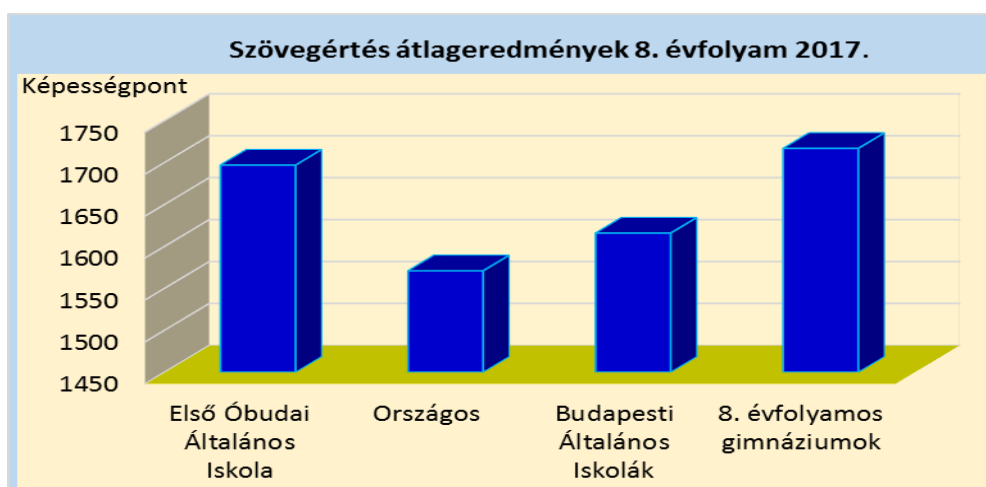
iskolánk által elért átlagos eredmény 1808 képességpont, mely szignifikánsan jobb az összes vizsgált csoport eredményétől.

Első Óbudai Általános Iskola	1808	(1770-1842)
Országos	1612	(1611-1613)
Budapesti Általános Iskolák	1666	(1662-1669)
8. évfolyamos gimnáziumok	1760	(1754-1764)

A tanulók átlageredménye szövegértésből 8. évfolyamon 2017-ben: iskolánk által elért átlagos eredmény 1697 képességpont, mely szintén jobb az országos átlagtól, és a budapesti általános iskolai átlagától. Valamivel alacsonyabb a 8 évfolyamos gimnáziumokétól, de nem jelentős az eltérés.

Első Óbudai Általános Iskola	1697	(1657-1748)
Országos	1571	(1570-1572)
Budapesti Általános Iskolák	1616	(1612-1618)
8. évfolyamos gimnáziumok	1717	(1713-1722)

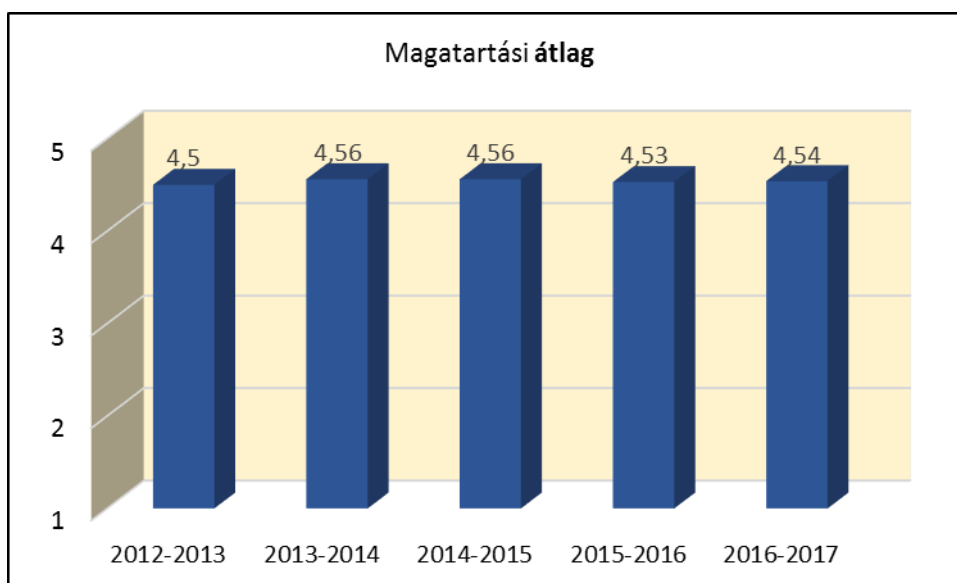

1.7 A tanulók magatartása

Iskolánkban a **tanulók nagy része betartja a Házirendet**, s általában a többséget zavarja, ha mások akadályozzák őket az érdemi munkában.

Vezetőként fontosnak tartom, hogy a szülők többsége is partner abban, hogy **megköveteljük az ésszerű fegyelmet**, ami természetesen nem folyamatos tiltásokból áll. Változatos módszerek segítségével, sokrétű programok szervezésével próbáljuk meg lekötni a tanulók érdeklődését, figyelmét, s szeretnénk megismertetni velük a szabadidő eltöltésének hasznos, kulturált lehetőségeit.

Az elmúlt öt év folyamán fegyelmi eljárást egyetlen tanuló ellen sem kellett indítani. A fegyelmi intézkedések között a szaktanári figyelmeztető a legtöbb. A tanulói létszámhoz viszonyítva kevés az igazgatói intő: évente átlagban kettő-három. 2016/2017. tanévben a tanulók magatartás átlaga: 4,54.

Iskolánk nevelőtestülete az egyik **legfontosabb motiváló eszköznek a pozitív megerősítést** tartja.

Ezt bizonyítja, hogy minden évben nagyon sok a különböző dicsérek száma. Például a 2016/2017. tanév folyamán legmagasabb fokú úgynevezett **nevelőtestületi dicséretet** összesen 129 alkalommal, **igazgatói dicséretet** 290 alkalommal osztottunk ki. Ezeket főleg az iskolán kívüli különböző versenyek 1-3. helyezettjei, illetve a különböző ünnepek szereplői.

Minden tanév végén, a **Jeles napon** – teljes tanulói és nevelői közösség, valamint a szülők előtt – értékeljük az iskolai versenyek, vetélkedők, pályázatok helyezettjeit, ahol az élen végzők **oklevelet és jutalomkönyvet kapnak.**

1.8 Tanórán kívüli programok

A tanórán kívüli nevelőmunka lényeges szerepet tölt be nevelési céljaink elérésében, kiegészíti, elmélyíti és továbbfejleszti a tanórák nevelő hatását. E tevékenységek keretében kaphatnak helyet a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges arányban a felüdülést, kikapcsolódást jelentő programok is.

Napközi és tanulószobai foglalkozások

Napközi 1-4. osztályig szervezünk, tanulóink osztályonként szinte teljes létszámban részt vesznek ezeken a foglalkozásokon.

A napközi otthonban a tanulók felkészülnek a tanítási órákra, elsajátítják az önálló tanulás elemeit. A pedagógus segítséget nyújt a házi feladat elkészítésében, a tanulás megszervezésében.

A tanulók életkoruknak és érdeklődésüknek megfelelően különböző típusú **szabadidős tevékenységek** közül választhatnak. (játsszóházak, sportvetélkedők, szakkörök, részvétel pályázatokon, stb.) A napköziben zajló foglalkozások hozzájárulnak a gyerekek sokoldalú fejlődéséhez, lehetőséget biztosítanak az önművelésre. A könyvtár nyitvatartási ideje is ezt szolgálja.

A szabadidő hasznos eltöltése céljából kihasználjuk iskolánk **kedvező kulturális környezetét**. A napközis csoportok rendszeresen látogatják a **múzeumokat**, kiállítótermeket (Helytörténeti Múzeum, Kiscelli Múzeum, Vasarely Múzeum, stb.), színház-, illetve mozilátogatáson vesznek részt. Iskolai **koncerteket** szervezünk a gyerekek részére az Óbudai Danubia zenekar részvételével.

Tanulószobát 5-8. évfolyamig biztosítunk. A tanulószobai foglalkozás egyértelműen a tanulást segítő forma, ezért egyrészt a tanulási technikák és módszerek gyakorlásáról, másrészt a különböző szaktanárok segítő jelenlétéről gondoskodunk.

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások:

- a **szakkörök** az érdeklődő, tehetséges, aktív tanulókkal való foglalkozás legfontosabb formái,
- az **egyéni foglalkozások** célja a tanulási nehézséggel küzdő, esetleg hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása,
- a **játsszóházak** különböző ünnepkörökhöz, nemzetiségi hagyományokhoz kapcsolódnak,
- **tanulmányi versenyek**,
- **Kazinczy szépkiejtési verseny**, vers- és prózamondó verseny,
- **projektnapok** (kiemelten a tanév célkitűzéseinek megvalósítása érdekében),
- **nemzeti ünnepeink** méltó megünneplésével erősítjük tanulóink magyarságtudatát, a hazaszeretet érzését és a történelmi ismereteken túl az érzelmi kötődést nemzeti hagyományainkhoz,
- A **Szent Márton - napi felvonulás** célja a magyarországi németek mai és múltbéli kultúrájának, hagyományainak megismerése,
- a **művészeti szemlénken** tanulóink német- és magyar nyelvű jelenetekkel, tánccal lépnek fel iskolatársaik előtt,
- tanév végi értékelő **Jeles nap** alkalmával az iskola összes tanulója, a szülők jelenlétében értékeljük, jutalmazzuk a különböző versenyek győzteseit,
- **ballagás**,
- különböző **művészeti, kulturális rendezvényeken**, programokon való részvétel során arra törekszünk, hogy tanulóink megismerjék Budapest, ezen belül Óbuda híres múzeumait, képtárait,
- **év végi tanulmányi kirándulások** célja tanulóinkat megismertetni hazánk szép tájaival, természeti kincseivel, történelmi nevezetességeivel,
- **közös iskolai őszi kiránduláson** az iskola összes tanulója és pedagógusa együtt vesz részt. A kirándulások célpontja többnyire valamilyen nagyobb történelmi évfordulóhoz kötődik,
- **táborok** (nemzetiségi, erdei táborok).

Összegezve, az intézmény **nevelő-oktató munkáját** az alábbiak határozzák meg:

Az oktatómunka terén:

- jó tanulmányi eredmények,
- kiemelkedő német nemzetiségi oktatás,
- mérésekre, vizsgákra, versenyekre felkészítés,
- tanulók folyamatos értékelése, mérések eredményeinek felhasználása,
- pozitív értékelésre törekvés,
- kiemelkedő tehetséggondozás,
- felzárkóztatás, egyéni fejlesztés,
- a csoportbontások maximális kihasználása,
- gyakori óralátogatások,
- szakmai továbbképzések,
- változatos oktatási módszerek alkalmazása,
- kiemelt figyelem a tanulás tanítására,
- IKT eszközök biztosítása, azok rendszeres és célszerű használata.

A nevelés terén:

- változatos tanórán/iskolán kívüli programok,
- törekvés a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére,
- általános emberi értékekre való nevelés,
- testi-lelki egészség fejlesztése,
- környezettudatos magatartásra nevelés,
- nemzetiségi hagyományok ápolása,
- gyermekvédelmi tevékenység,
- tanulói jogok tiszteletben tartása, DÖK működtetése,
- a pedagógusok - pedagógiai programunk célkitűzéseinek megfelelően - egységes értékrendet közvetítenek a tanulók felé.
- pedagógusok szakszerűbb ellenőrzése, értékelése a munkaközösség-vezetők által,
- alsó tagozatból felsőbe való átmenetben az értékelés egységesítése,
- néhány tanulónál a motiváltság erősítése.

1.9 Tanulói jogok gyakorlása

Iskolánkban a tanulói jogok érvényesítése céljából **diákönkormányzat** működik, tevékenysége kiterjed az érdekképviseletre, a tanulók iskolai életének, és a tanórán kívüli diákprogramok szervezésére.

A diákönkormányzati gyűléseken az osztályok tanulóit 2-2 diák képviseli. Ők továbbítják a gyerekek véleményét, kéréseit, javaslatait a diákönkormányzat és ezen keresztül az iskola vezetősége felé. A DÖK feladatai közé tartozik többek között a különböző programok szervezése, a már lezajlott programok értékelése, vélemények, javaslatok megbeszélése.

A minden év februárjában megtartott **diákparlamenten** a megválasztott diákigazgató, vagy DÖK vezető az intézményvezetővel értékeli a félév munkáját. Ezt követően az osztályok képviselői adott témában mondják el véleményüket, javaslatot tesznek az esetleg felmerült problémák megoldására.

A diákparlamentet tehát évente kiemelt témaköröket magába foglaló napirenddel szervezzük. Erre a tanulók osztályszintű képviselőik útján felelősségtudattal, érdeklődéssel készülnek fel.

A DÖK közvetítésével a diákság **tevékenyen vett részt a megújított Házirend előkészítésében**, későbbi módosításban. Fontos, hogy tanulóinkat bevonjuk az ilyen típusú tervezésbe, hiszen magukénak érzik ezt a dokumentumot, a legtöbben fontosnak tartják betartását, betartatását.

1.10 Kapcsolattartás a szülőkkel

Az nevelés és oktatás folyamatában az iskola **legfontosabb partnere a szülő**, akivel többágú kapcsolat alakult ki, s aki azt is elvárja az iskolától, hogy gyermeke a képzés mellett megfelelő nevelést is kapjon, s hogy jól érezze magát az iskolában.

A szülők érdekeit az osztályok által megválasztott **szülői munkaközösségvezető** képviseli.

A folyamatos tájékoztatás érdekében minden évben három **szülői értekezletet** (év elején, félévkor, év végén) tartunk, melyeknek szerencsére nagy a látogatottsága.

Gyermekük előmenetele iránt érdeklődőknek négy szervezett **fogadóórán** adunk tájékoztatást, s miután ezeken az alkalmakon nagy volt a zsúfoltság, a pedagógusok külön **egyéni fogadóórát** is tartanak, amit a szülők rendszeresen igénybe vesznek.

Emellett természetesen bármikor kaphatnak egyéni információt az iskolával, tanulókkal kapcsolatban.

Iskolánkba járó tanulók szülei érdeklődők, igényesek, és elvárják az iskolától, hogy a mindennapi életben jól hasznosítható ismereteket oktassunk. Döntő többségük érdeklődik gyermeke tanulmányi előmenetele, magatartása, továbbtanulása iránt.

Időközönként előfordul ellentét az iskola által megfogalmazott erkölcsi értékrend és egy-egy család napi gyakorlatában tapasztalt életmód, az otthon hangoztatott nézetek között. Mindez még fontosabbá teszi a **partnerkapcsolat erősítését**, annak tudatosítását, hogy a gyermek fejlődése érdekében harmonizálni kell az iskola és a család nevelési elveit, értékrendjét.

Arra törekszünk, hogy a **szülők minél jobban megismerjék az iskola céljait**, s az ehhez kapcsolódó feladatokat. A tájékoztatásnak egyik formája például az évnytitő, az első szülői értekezlet, ahol a tanév főbb feladatait ismertetjük, de sokan megjelennek az úgynevezett Jeles napon is, ahol az iskola közössége előtt értékeljük az éves munkát, jutalmazzuk legkiválóbb diákjainkat.

Folyamatos tájékoztatást adunk a **leendő első osztályos gyerekek szüleinek**, s a beiskolázás után részükre is tartunk szülői értekezletet.

Nyolcadikos osztályfőnökök beiskolázással kapcsolatos tájékoztatást adnak **végzős tanulóink szüleinek**, s természetesen rendelkezésükre állnak, ha tanácsot kérnek gyermekük továbbtanulási lehetőségeivel kapcsolatban.

A szülőket szinte minden **tanórán kívüli rendezvényünkre meghívjuk**, s ezen túl is sok lehetőséget biztosítottunk a személyes találkozásokra.

Kollegáimmal együtt vallom: nevelni csak együtt, a szülői házzal tudunk!

A helyi közösségek érdekeinek képviseletére 2014 elején létrejött az **Intézményi Tanács**, melynek tagjai: 1 fő a szülők, 1 fő a nevelőtestület, 1 fő a működtető önkormányzat részéről. A Tanács véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Tagjai folyamatosan figyelemmel kísérik az intézmény működésének feltételeit, támogatásukkal aktívan segítenek a felmerülő problémák feltárásában, és a megoldásban.

2. AZ ELMÚLT ÖT ÉVRE KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSULÁSA

A 2013-ban benyújtott pályázatomban meghatározott vezetői célok megvalósulásának összegzése:

2.1 A jogszabályi változásokból adódó feladatok megvalósítása

A köznevelési törvény alapjaiban megváltoztatta a nevelés-oktatás folyamatát. Legtöbb eleme 2013-ban, majd felmenő rendszerben került bevezetésre.

- A Nemzeti Alaptanterv figyelembevételével 2013-tól felmenő rendszerben **bevezettük helyi tantervünket**. Az új tantervek szerint a tanulók heti óraszámja megnövekedett, ezért minden tanév elején az órarend összeállításánál törekedni kellett az arányos óraelosztásra, valamint a szünetek rendjének betartására.
- A tanulók részére **16 óráig szervezendő foglalkozások** megszervezésének alapja a Pedagógiai programban meghatározott ún. egyéb foglalkozások. Ehhez minden évfolyamon biztosítani kellett a személyi feltételeket, valamint a változatos programokhoz a megfelelő helyszínt.
Felmenő rendszerben a kötelező tanórai foglalkozások része lett az etika vagy az e helyett választható **hit- és erkölcsstan** óra.
A **mindennapos testnevelés** megszervezésének megoldása kötelező iskolai feladat, de a megfelelő méretű tornaterem hiánya miatt ez nehézségbe ütközik.
- A pedagógusok életében legjelentősebb változás a **pedagógus-életpályamodell bevezetése** volt. Intézményvezetőként mindenkit arra kapacitáltam, hogy ha lehetősége van, vegyen részt az eljárásban. A Pedagógus II. fokozatra jelentkezők, mind sikeresen feltöltötték portfóliójukat, és eredményesen vettek részt a minősítő eljárásban (jelenleg 14 fő **Pedagógus II.** besorolású). Kettő kollégánk szakértőként **Mesterfokozatot** szerzett.
Intézményvezetőként magam is elkészítettem a jövőre vonatkozó Mesterprogramot, és 2017-ben eredményesen részt vettem a Mesterpedagógus minősítésben.
Iskolánkban minden évben alkalmazunk pályakezdő **gyakornokokat**, közülük mindannyian **sikeres minősítő vizsgát tettek**, azóta az intézmény nevelőtestületének értékes tagjai.
- Az elmúlt öt évben került sor a **tanfelügyelet bevezetésére**. A tervek szerint ötévente legalább egy alkalommal minden pedagógust, vezetőt és magát az intézményt ellenőrizni kell. 2018-ig azonban csak az intézményvezetői, illetve az intézményi ellenőrzés valósult meg, pedagógus eddig nem esett át tanfelügyeleti ellenőrzésen.
Az értékelés alapján az intézménynek öt évre szóló intézkedési tervet kell készítenie a javasolt fejlesztésekről, amit meg kell küldeni a fenntartónak.
- **A pedagógusok új típusú munkaidő-számítása** hatékony tervezést, szervezést igényelt, a pedagógusok egyenletes terhelése érdekében pontosan meg kellett határozni, hogy melyek azok a foglalkozások, feladatok, melyek nem tartoznak a tanítási órák, egyéb foglalkozások keretébe, s ugyanígy meg kellett tervezni a helyettesítés rendjét is.

2.2 Személyi feltételek biztosítása

A törvényi változások természetesen érintették intézményünk személyi állományát is. Ahhoz hogy eddigi eredményeinket, sikereinket megtartsuk, hogy megőrizzük nevelő-oktató munkánk klasszikus értékeit, hagyományait, szükség volt a jelenlegi, jó módszertani kultúrával, elmélyült szakmai ismeretekkel rendelkező tantestületre.

- A köznevelési törvényben rögzített, engedélyezett tanulói óraszámhoz igazodva, növelhettük a **pedagóguslétszámot** (álláshelyek 2013-ban: 42; 2018-ra: 45,5). A törvény új képesítési előírásainak megfelelően növelni kellett a német **nemzetiségi tanítói** diplomával rendelkezők számát. 2013-ban: 2 fő; 2018-ban: 5 fő rendelkezik ilyen típusú tanítói képesítéssel.
- A köznevelési törvény 2. sz. melléklete alapján 2013. szeptembertől a **nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő** alkalmazottak segítik a pedagógusok munkáját: pedagógiai asszisztens, iskolapszichológus és rendszergazda.

2.3 Módszertani kultúra fejlődése terén elért eredmények:

- kompetenciafejlesztő módszerek alkalmazása,
- növekvő IKT használat,
- kooperatív oktatási forma terjedése,
- előtérbe került a tanulás tanítása,
- mérések tapasztalatainak hatékonyabb felhasználása → javultak a mérési mutatók.

2.4 A nevelés-oktatás magas színvonalának megtartása:

- növekedtek a tanulmányi eredmények,
- kiválóak a versenyeredmények,
- 7-8. évfolyamon az angol nyelv bevezetése,
- tovább nőtt az iskola népszerűsége.

2.5 Német nemzetiségi nyelv oktatása terén:

- kommunikációs készségeket fejlesztő eljárások alkalmazása,
- kiemelkedő országos versenyeredmények,
- belföldi, németországi továbbképzéseken részvétel,
- fővárosi pedagógusok részére szakmai továbbképzés szervezése,
- Mentoráló Intézmény cím elnyerése,
- személyi feltételek javítása,
- nemzetközi kapcsolatok kiépítése (Comenius, Erasmus+ programok)

2.6 Esélyegyenlőség biztosításában:

- osztályfőnökök, gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus koordináló szerepe; ún. „Segítő team létrejötte,
- segítségre szorulókat folyamatos felmérése, támogatása,
- korrepetálások, fejlesztő foglalkozások szervezése,
- elégtelen osztályzatot kapott tanulók számának csökkenése,
- eredményes tehetséggondozás.

2.7 Fegyelem javítása eredményeként:

- javuló magatartás osztályzatok,
- az elmúlt öt évben egyetlen tanuló ellen nem kellett fegyelmi eljárást folytatni, minimális az igazgatói intők száma,
- a tanulók aktívan részt vállaltak a házirend esetleges módosításában, betartásában.

2.8 A szervezeti kultúra változása

- megváltozott vezetői feladatok ellátása,
- hatékonyabb szervezeti felépítés megteremtése (az eddigi kettő tanítói képesítésű vezető helyettes helyett, az általános helyettes tanári képesítésű lett),
- munkaközösségek száma növekedett (kettévált az alsós, illetve a felsős nemzetiségi munkaközösség),
- elektronikus levelezés felhasználásával a tantestületen belüli kommunikáció fejlődése,
- hatékonyabb ellenőrzés (segíti a pedagógusok felkészülését a külső ellenőrzésre),
- önértékelés bevezetése (teljeskörűen megvalósult az intézményvezetői, illetve az intézményi önértékelés),
- kollégáim folyamatos tájékoztatása a törvényi változásokról, a nevelés-oktatásban zajló folyamatokról,
- a Diákönkormányzat közvetítésével a tanulók tevékenyen vettek részt az iskolai életben. Minden évben véleményt nyilvánítanak a diákparlamenten, javaslatot tesznek a Házirend módosítására.

3. A NÉMET NEMZETISÉGI OKTATÁS HELYZETE, EREDMÉNYEI

3.1 Iskolánkban 1995 óta folyik nemzetiségi oktatás, s később a növekvő igényeknek megfelelően, csak úgynevezett nemzetiségi osztályokat indítottunk. Programunkat, és helyi tantervünket a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve figyelembevételével állítottuk össze.

Helyi tantervünk alapján megvalósítjuk az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, emellett biztosítjuk a kisebbség nyelvének tanulását, kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A gyerekek egy része az óvodában, illetve szűkebb környezetében ismerkedett már a német nyelvvel, de nagy részük az iskolába lépés előtt nem beszélte a németet, tehát kevésbé építhetünk a tanulók otthonról hozott nyelvi ismereteire. Az oktatás eredményességének érdekében ezt figyelembe kell vennünk, s a kezdetektől a differenciálásra kell törekednünk.

3.2 A nemzetiségi oktatás jelenlegi helyzete, legfőbb jellemzői:

- az oktatás formája: **nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás**
- heti öt órában a német nyelv, és egy órában a népismeret tantárgy, egyes tantárgyak tananyagrészeit németül is tanítjuk,
- az órákat csoportbontásban tartjuk,
- az óravezetésben egynyelvűségekre törekszünk,
- nyelvoktatásunkra a beszéd centrikus módszer a jellemző, fő célunk a kommunikációs készségek fejlesztése,
- differenciálás,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- IKT eszközök, digitális anyagok használata,
- változatos (kiskorban játékos) módszerek,
- önálló tanulás készségeinek-képességeinek fejlesztése,
- hagyományápolás,
- a nyelvoktatást különböző tanórán kívüli foglalkozások egészítik ki,
- a pedagógusok magas színvonalú szakmai felkészültsége.

3.3 A nemzetiségi nevelés-oktatás tanórán kívüli szinterei, a hagyományápolás

- a Márton-nap iskolánk egyik legkiemelkedőbb ünnepének számít,
- Adventi műsor minden évben a III. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve,
- Óbudai Búcsú; a Braunhaxler Egyesület (óbudai német hagyományőrző egyesület) nagy rendezvényén is képviselteti magát iskolánk: német dalokat, táncokat adnak elő a gyerekek,
- Német Művészeti Szemle alkalmával minden osztály valamilyen mesét, színdarabot ad elő,
- Színjátékos fesztiválokra részvétel,
- Tájházak látogatása,
- Projektnap/hét,
- nyári táborok,
- nemzetközi kapcsolatok Comenius, Erasmus+ pályázatok révén.

3.4 A tanulók német nyelvi tudásának mérése

- tanév elején végzett diagnosztikus mérések, eredmények alapján történik a csoportbontás,
- 4. évfolyam német nyelvi mérése a nyelvtani tudáson kívül a szöveg megértésének szintjét vizsgálja,
- 6. évfolyam német nyelvi mérése három nagy egységből állt: szövegértés, nyelvtani feladatok valamint fogalmazás,
- a nyolcadikos tanulók tanév végén írásban és szóban vizsgáznak német nyelvből,
- DSD I. (Német nyelvvizsga).

3.5 Személyi feltételek

- a német nemzetiségi munkaközösség tagjainak száma: 16 fő,
- a pedagógusok magas szintű nyelvtudással rendelkeznek,
- változatos és korszerű módszereket alkalmaznak,
- rendszeresen részt vesznek hazai és németországi továbbképzéseken,
- folyamatosan gyarapítják szakmai ismereteiket,
- a Goethe Intézet támogatásával a fővárosi német nyelvtanároknak továbbképzést szerveznek,
- kiemelkedő tehetséggondozó tevékenységet folytatnak,

Példaértékű a nemzetiségi munkaközösség tagjainak **tehetséggondozó tevékenysége**, versenyre való felkészítése. Tanulóink minden évben nagy sikerrel szerepelnek a fővárosi, és országos vers- és prózamondó versenyen, az OÁTV német nemzetiségi tanulmányi versenyen, ahol hetedik-nyolcadikos diákjaink kiemelkedő helyezést érnek el.

3.6 Iskolánk 2012-ben DSD I. (Deutsches Sprachdiplom I. fokozat) vizsgáztatói jogot kapott. Eszerint tanulóink **egynyelvű, nemzetközileg elismert nyelvvizsgát** tehetnek, mely megfelel a közös európai referenciakeret B1 szintjének.

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll, a feladatok Németországból érkeznek, a dolgozatokat ott is javítják. A szóbeli vizsga háromtagú vizsgabizottság előtt egy német anyanyelvű tanár elnöklétével zajlik.

A többi hasonló szintű nyelvvizsgálóhoz képest jelentős különbség, hogy a vizsgára való felkészítés és maga a vizsga tanulóink részére ingyenes, honosítás által a Magyarországon elfogadott B1 szintű vizsgának felel meg.

3.7 A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ „Köznevelés az iskolában” kiírt pályázatán intézményünk 2014-ben elnyerte a **Mentoráló Intézmény** címet.

A program célja az volt, hogy a nemzetiségi nevelés-oktatás, illetve általánosan a nyelvtanítás terén már jól bevált pedagógiai-módszertani gyakorlataink megosztásra kerüljenek az érdeklődő kollégákkal.

Meg kellett szervezni, hogy nyitott intézményként más iskolák számára legalább havi egy alkalommal biztosítsuk a hospitálási lehetőségét, kéthavonta pedig műhelymunkában, workshop keretében az intézmény hozzájárult az adaptáció sikeréhez és a hálózati **tudásmegosztáshoz**.

A műhelyfoglalkozásokat részben saját mentor-tanáraink, részben meghívott szakemberek tartották. Ezek témái vagy az aznapi bemutató órához kapcsolódtak, mint például kooperációs technikák bemutatása, vagy új információs és kommunikációs technológiák megismerése.

A projekt során szervezett foglalkozásainkat nagy érdeklődés kísérte a főváros pedagógusai részéről, remélhetőleg munkájukban hasznosítani tudják az itt szerzett tapasztalatokat.

Programunkat egy újpesti iskola adaptálta. Továbbra is tartjuk a kapcsolatot az intézménnyel, idei tanévben segítséget nyújtottunk pl. az első osztályosok tanításának módszertanához, órákat látogattunk nálunk, s tapasztalatszerzés céljából ők is részt vesznek nemzetiségi programjainkon.

3.8 Nemzetközi kapcsolatok kiépítése, Comenius, Erasmus+ program

Német nemzetiségi iskola vezetőjeként fontosnak tartom, hogy nyelvgyakorlás céljából kapcsolatot alakuljon ki olyan külföldi intézményekkel, ahol szintén oktatják a német nyelvet, hogy tanulóink megismerkedjenek más kultúrákkal, hagyományokkal. Az „Egész életen át tartó tanulás” program keretén belül iskolánk a Comenius iskolai együttműködések pályázat támogatásának köszönhetően négy külföldi intézménnyel együtt (német, finn, lengyel, litván) egy közös multilaterális projektet valósított meg 2013. szeptembertől 2015. júniusig.

A partnerek között eredményes együttműködés alakult ki, mely kiváló alkalom a német nyelvű kommunikáció gyakorlására.

2016-2018-ig az Erasmus+ program keretében iskolánk egy olyan kétéves nemzetközi projektben munkálkodhat (német, lengyel, olasz, litván és szlovén partnerekkel) mely továbbra is támogatja a nemzetközi együttműködések. Mindez lehetőség számunkra, hogy tanulóink kapcsolatokat építhessenek ki külföldi diáktársaikkal, kollégáink gyarapíthassák szakmai ismereteiket.

4. A KÖVETKEZŐ VEZETŐI CIKLUSRA VONATKOZÓ FEJLESZTÉSI TERV

Intézményvezetői pályázatom tervezése során abból indultam ki, hogy az elmúlt években az eredményes nevelő és oktató munkának köszönhetően iskolánk Óbuda egyik legismertebb, legkeresettebb iskolája lett.

Az elkövetkezendő vezetői ciklusra fő célom, a törvényi változások figyelembe vételével az elért **magas színvonal megtartása**, a meglévő személyi és tárgyi feltételek alapján a kor és a szakmai kihívásainak megfelelően a **fejleszthető területek feltárása**, melynek következményeként tanulóinkat az iskolai előmenetelben, és később a mindennapi életben is jól hasznosítható kulcskompetenciákkal, ismeretekkel vértézzük fel.

Nagyon fontosnak tartom a jövőben a pedagógiai szakmai munka hatékonyságának és az ehhez szükséges innovációknak az összehangolását, egyensúlyának megtalálását. A folyamatosan változó köznevelési rendszeren belül a jövőben kiemelt vezetői feladatnak tekintem az **intézményi stratégia** (Pedagógiai program, Helyi tanterv, SZMSZ), folyamatos fejlesztését, részletes megismertetését a pedagógusokkal, hogy minél jobban azonosulni tudjanak az ott meghatározott célokkal.

Vezetői munkám során arra törekszem, hogy a **változás és a folyamatosság egyensúlyát** fenntartsam.

Megítélésem szerint az intézmény akkor eredményes, ha megtalálja az egyensúlyt a képességfejlesztés és ismeretátadás között, a kompetenciamérések eredményei alapján jól teljesít, jók a tanulók eredményei, minimális a hiányzás aránya, és hatékonyan felkészít a középiskolai tanulmányokra.

A méltányossági szempontokat az iskola akkor érvényesíti, ha esélyegyenlőségre törekszik, ha a kiemelt bánásmódot igénylő tanulókat is motiválja, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás egyaránt szerepet kap a tevékenységei között.

Úgy vélem iskolánk jelenleg megfelel az eredményesség fenti kritériumainak.

A működés során továbbra is olyan **szervezeti feltételrendszer** működését tartom szükségesnek, melynek során a munkatársak azonosulnak a közösen elfogadott értékrenddel, célokkal, és melynek légkörét a magas fokú együttműködés jellemzi.

Ahhoz, hogy az intézmény lépést tudjon tartani a változásokkal, elvárásokkal, gondoskodni kell a továbbképzési rendszerünk megfelelő működéséről. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az esetleges új, szükségszerű ismeretek, kompetenciák megszerzésére kell ösztönözni kollégáimat.

Továbbra is fontosnak tartom, hogy az iskolákban folyó nevelő-oktató munka minősége az elvárt **partneri igényeket kielégítse**, valamint **megfeleljen a jogszabályi előírásoknak**.

Az elkövetkező időszakban a fentebb említettek mellett, az alábbi három terület **fejlesztését tartom kiemelkedően fontosnak**:

- a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztése,
- a nemzetiségi nevelés-oktatás magas színvonalának megtartása, a továbbfejlődés lehetőségeinek kiaknázása,
- az intézményi önértékelés folyamatának erősítése

4.1 A kor kihívásainak megfelelően a módszertani kultúra folyamatos fejlesztése

Az oktatás terén arra kell törekednünk, hogy megfelelő legyen az **egyensúly az alapkészségek fejlesztése és az ismeretek átadása között**.

A Nemzeti alaptanterv szerint: a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásukat, alkotóképességüket.

Napjainkban a hagyományos ismeretátadó funkció helyébe az **információkban való eligazodás képességének fejlesztése**, a tanulás tanítása kerül előtérbe. A gyerekeket meg kell tanítani arra, miként tanuljanak, milyen forrásokból szerezhetnek ismeretet.

A pedagógus olyan tudást kell, hogy közvetítsen, melyeket a tanuló a változó környezetben, új helyzetekben is tud alkalmazni. A tanórákon megnövekedett a tanulói aktivitás, előtérbe került a gyerekek tevékenykedtetése.

A hagyományos frontális óravezetéssel nehéz lekötni a tanulók figyelmét. Az **IKT eszközök használata** mellett a pedagógus szerepe alapvetően megváltozik, a módszer alkalmazásával eredményesebbé és hatékonyabbá válhat a tanítás-tanulás folyamata.

Iskolánkban a tanárok nagy része szívesen használja az IKT eszközöket. Jelenleg tantermek nagy része fel van szerelve digitális táblával, illetve néhány terem lappal és projektorral.

Szerencsére egyre több tankönyvcsalád gondoskodik a tankönyvekhez készített e-tananyaggal, melyeket iskolánk pedagógusai is szívesen használnak.

Az internethasználat beépült mindennapjaikba, s a gyors fejlődés kényszerének hatására alkalmazkodni kell a változásokhoz.

Iskolánkban minden évben tartunk egy-egy témában projektnapot/hetet, de messzemenőig támogatom, hogy a pedagógusok a jövőben a mindennapi nevelés-oktatás gyakorlatában is alkalmazzák a **projektmódszert**, hiszen konkrét, hasznosítható, gyakorlati tudást nyújt, s általa lehetőség nyílik újfajta tanár-diák kapcsolat kialakítására.

A módszer a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejleszt ki a tanulóknak, úgymint kooperáció, egymás elfogadása, felelősségvállalás, önértékelés, és az informatikai készségek. A módszer egyik legnagyobb erőssége, hogy a tanulók általában egy olyan összetett, a mindennapi élethez kapcsolódó problémát, feladatot oldanak meg, amelyre a tanórai keretek között nincs lehetőség.

Az intézménynek szembesülnie kell az idők változásával, az iskolai és saját pedagógiai munkánk is folyamatosan új kihívások elé kerül.

A tanórákon alkalmazott jó **módszereink**: kooperatív tanulási technikák, önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése, tanulói prezentációk készítése, IKT eszközök használata, digitális tananyag alkalmazása, stb. mind olyan érték, amelyeket nem megváltoztatni, hanem **folyamatosan fejleszteni** és támogatni kell.

Mindezt kiegészíti a különböző tanórán kívüli programok széles skálája, mint például szakkörök, sportkörök, délutáni Játszóház, különböző ünnepek: Szent Márton nap, Karácsony, Jeles nap, Ballagás, Projekthetek, stb. A felsorolt tevékenységek, módszerek hatékonyan elősegítik a **tanulói kompetenciák fejlesztését**.

Annak szükségességét, hogy elgondolkodjunk módszereinken és újabb pedagógiai és módszertani utakat keressünk, több szempontból is érezzük. Egyrészt a pedagógiai munka rendszeres törvényi szabályozása, változása, és a szülői elvárások miatt, de legfőképpen az **infokommunikációs technika rendkívül gyors fejlődésének** következményeként.

A mai gyerekek beleszülettek a digitalizált világba, így minden digitális eszközt természetesnek vesznek, a mindennapok szerves részeként kezelik azokat. Nehezen tűrik a monotonitást, többségük egyszerre több dologra képes figyelni.

Amikor ezzel a problémával szembe nézünk, figyelembe kell vennünk, hogy az IKT eszközök alkalmazásának bizonyos területein tanítványaink a jövőben valószínűleg jártasabbak lesznek. Azt a célt viszont minden pedagógusnak ki kell tűznie magának, hogy képes legyen ezen eszközök optimális, oktatási célú alkalmazására.

Ha a jövőben az ún. „Z” (majd az „α”) generációt ugyanúgy oktatjuk, ahogyan eddig tettük, az nem lesz célravezető. A jelenlegi tananyagok, tankönyvek, néha a pedagógiai módszerek nem mindig az új igényekre vannak szabva. Megfigyelhető, hogy ezek a gyerekek igénylik az interaktivitást, a sokszínűséget, a technikai eszközök használatát.

Ennek figyelembevételével az alábbi folyamatok bevezetését, átgondolását tartom fontosnak:

- **Növelni kell az IKT alkalmazások** használatát, más forrásból szerzett ismeretek tanórákba való beépítését. Pedagógusként egyre többször szembesülünk azzal, hogy a gyerekek ma már szinte kisgyermekkoruktól fogva kiválóan kezelik az új kommunikációs technikai vívmányokat, sok esetben jobban, mint a pedagógusok, éppen ezért alkalmazkodni kell az új generáció képességeihez.
- Az **együttműködést támogató, motiváló módszereket** kell alkalmazni a tanórákon, és a tanórán kívüli, szabadidős foglalkozások alkalmával. Tudomásul kell vennünk, hogy megszűnt a tanárnak, mint a tudás egyetlen forrásának a szerepe, tehát másképpen kell gondolkodni a pedagógus feladatairól. Az egyre inkább partnerkapcsolattá váló tanár-diák viszony során a pedagógus nem csak irányítja a tanulást, hanem támogatja, önálló ismeretszerzésre ösztönöz.
- Pedagógusként képessé kell válnunk arra, hogy tanítványainkat felkészítsük az online információk befogadására, felhasználására, továbbítására etikus módjára. Feladatunk, a hatalmas méretű információ-özönben **a kritikai gondolkodás fejlesztése**. Mindig tisztázni kell, hogy az információ hihető forrásból származik-e, van-e megfelelő, elfogadható bizonyíték.
- 2017-ben második alkalommal vettünk részt az EMMI által meghirdetett **Digitális Témahéten**, melynek során nem csak a tanórák színesedtek a szokásosnál is több IKT módszerrel, de nagyon sok olyan programon is ott voltak tanulóink, melyeket a témahéthez kapcsolódott partnercégek valósítottak meg. (például kipróbálták a robotprogramozást, 3D animációval ismerkedtek, az egészséges életmódhoz kapcsolódó applikációkról kaptak információkat, az informatikusok munkáját bemutató pályaaorientációs előadást hallhattak, humanoid robotok irányításával foglalkoztak). A jövőben is aktívan részt kell venni az ilyen típusú programokon, hiszen amellett, hogy fejleszti tanulóink digitális kompetenciáját, bővíti a **tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségét**.
- Módszertani kultúránk fejlesztése során figyelembe kell venni az oktatásirányítás ajánlásait is. A 2016/2017-es országos tanévnyitó konferencián, a köznevelés fejlesztési célokkal kapcsolatos előadáson az alsó tagozat vonatkozásában négy dolgot emelt ki az előadó (helyettes államtitkár): **kevesebbet, alaposabban, türelmesebben és igényesebben**.

Ennek érdekében a jövőben részletesen át kell gondolni a tantervi követelményeket, még jobban figyelembe venni a tanulók képességeit, aktuális fizikai és érzelmi állapotát.

4.1.1 A célok eléréséhez kapcsolódó feladatok

4.1.2 Tárgyi feltételek megteremtése:

- teljes körű internethálózat biztosítása az épületben (napjainkban vezetékes, valamint mobil internet működik a tantermekben),
- informatikai eszközpark biztosítása (jelenleg egy informatikateremmel, számítógépekkel felszerelt nyelvi laborral, és digitális táblákkal rendelkezünk),
- több digitális tananyag beszerzése,
- a pedagógusoknak az intézményben kevés a felkészüléshez szükséges IKT eszköz – ezt bővíteni kell,
- legalább két osztálynyi táblagép beszerzése,
- interaktív táblavezérlő panelek beszerzése, kiépítése,
- tanulói válaszadó rendszerek beszerzése, kiépítése.

4.1.3 Forrásteremtés:

- az oktatási kormányzat részéről ígéret van arra, hogy 2018-ig, de legkésőbb 2020-ig minden iskolában teljes mértékben biztosítva lesz az internet-hozzáférés, valamint az informatikai eszközellátottság,
- pályázati lehetőségek kihasználása,
- az iskola alapítványa a Czabán Alapítvány – mint eddig is – nagy mértékben támogatta/támogatja az IKT eszközök beszerzését,
- a költségvetés függvényében az Észak-Budapesti tankerület támogatása.

4.1.4 Személyi feltételek

Az iskola pedagógusai idáig is több IKT kompetenciafejlesztő, illetve módszertani továbbképzésen vettek részt. Ezután is preferálom és messzemenőig támogatom az ilyen típusú képzéseket.

Akármilyen korszerűnek és hatékonynak tűnő módszer csak akkor eredményezhet változást, ha az elkövetkező időben az iskola egészének gondolkodásmódja, szemlélete is változik. Vezetőként feladatom a tantestülettel elfogadtatni, véghezvinni a változás folyamatát.

Az iskolában lévő gyerekek beleszülettek az ún. digitális világba, életük részévé vált. Időközönként olyan kifejezéseket használnak, amit a pedagógus esetleg nem ért meg, és előfordul, hogy jobban tudják ezeket az eszközöket alkalmazni, mint a felnőttek.

E probléma megoldása csak abban az esetben lehetséges, ha a tanár mindezt figyelembe veszi, alkalmazkodik a változásokhoz, módszereit ennek megfelelően választja meg. Folyamatosan bővíteni, korszerűsíteni kell ismereteit, illetve a tudásátadás módját. A pedagógusok sem maradhatnak le az informatikai újdonságokról, meg kell érteniük, hogy e területre fokozottan érvényes az egész életen át tartó tanulás.

Mindemellett fontosnak tartom megjegyezni, hogy ezek az **eszközök nem pótolják a pedagógus egyéniségét**, a gyerekeknek továbbra is igényük van a beszélgetésre, az érdekes tanári előadásra. A nevelés-oktatás terén a két módszer együttes használata hozhat eredményt.

A következetesség, a lebilincselő előadásmód, a minden tanulót foglalkoztató óravezetés, a hiteles pedagógus-személyiség ma is meghozza gyümölcsét.

4.1.5 Eredményesség

A digitális kompetencia fejlesztésével különböző tevékenységek folytán egyéb képességek is fejlődnek.

Pedagógiai programunkban kiemelt célként fogalmaztuk meg, hogy kifejlesszük tanulóinkban az igényt és készséget a **közösségi életben való aktív részvételre**. Erre napjainkban is nagyon sok lehetőség van (Diákönkormányzat, diákközgyűlés működése, színes és változatos tanórán kívüli osztály és iskolai szintű közösségi programok, stb.).

További lehetőség a közösségépítésre és a belső kommunikáció fejlesztésére, ha az érdeklődő diákok és pedagógusok bevonásával felélesztjük a diákújságot, mert azon túl, hogy információt nyújt, lehetőséget ad a csoportos munkára, önálló ismeretszerzésre, informatikai tudás alkalmazására, és egyéb kompetenciák elsajátítására.

Az diákrádió használata is lehetőséget ad a gyors tájékoztatásra, de eredményes működtetéséhez meg kell teremteni a szükséges feltételeket.

Végül, a pedagógusok módszertani megújulásának legfontosabb eredménye: a tanulók iskolai tanulmányaik során valóban kreatív, a kor kihívásainak megfelelő, alkalmazható tudást szereznek.

4.2 A nemzetiségi oktatás minőségének megtartása, továbbfejlesztése

Iskolánkban 1995 óta folyik nemzetiségi oktatás, programunkat, és helyi tantervünket a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve figyelembevételével állítottuk össze.

Eddigi eredményeink megtartása és fejlesztése érdekében a további feladatokat tűztem ki célul:

4.2.1 Minden tanévben nemzetiségi projekthetek tartása

Jelenleg alkalmanként szervezzük meg az ún. **nemzetiségi napokat**. Ezeket rendszeressé kell tenni, hiszen ilyenkor a magyarországi német kisebbségek életével és múltjával ismerkedhetnek meg a tanulók, (pl. házimunkák, magyarországi német esküvő, ünnepek, falu, ház, kézműves mesterségek, magyarországi németek konyhája, stb.).

Erre kiváló alkalom az elmúlt években megtartott ún. **TrachTag**, amikor az iskola közössége, pedagógusok és tanítványok egyaránt nemzetiségi viseletben jönnek az iskolába. Ehhez kapcsolódóan lehet megszervezni a nemzetiségi projekthetet.

Az adott témákban való elmélyülést segíthetik elő az alábbi programok:

- német nyelvi vetélkedők, magyarországi német irodalom feldolgozása, interjúk készítése,
- előadások, kutatás Óbuda történelméről, az itt élő németek hagyományairól, életviteléről, korabeli fotók bemutatásával,
- pályamunkák készítése különböző témakörökben,
- a projektzáró napon: tanulói prezentáció, kis előadásokban régi hagyományok felelevenítése.

4.2.2 A német nyelvi tudás mérésének rendszerét több okból korszerűsíteni, módosítani kell.

Egyrészt elavultak a mérőeszközök, az utóbbi években például a diagnosztikus mérések alkalmával a tanulók eredményei hasonlóak voltak, nehéz volt eldönteni, mely területen kell majd a tanítás során differenciálni, ugyancsak nehézségekbe ütközött a csoportok megszervezése is.

A 8. évfolyamon bevezetett DSD I. nyelvvizsga miatt, és a belső vizsga megtartásával túlterheltek a tanulók, át kell gondolni a vizsgák rendszerét.

4.2.3 Tájházak látogatásának szervezése

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink ne csak az Óbudán élő németiség hagyományait ismerjék meg, hanem a környékbeli falvakban élőkét is. A népismeret tantárgyhoz kapcsolódóan egyes osztályokkal ellátogatunk a környékbeli tájházakba (Pilisborosjenő, Pilisvörösvár, Pilisszentiván), megtekintjük a nemzetiségi kiállításokat.

Ezek a látogatások azonban véletlenszerűek, a jövőben meg kell tervezni, hogy alsó és felső évfolyamon milyen szempontok alapján és hol ismerkedjenek a gyerekek a magyarországi németek hagyományaival.

4.2.4 Nemzetközi kapcsolatok fenntartása céljából a 2016-ban indult és 2018-ig tartó Erasmus+ program keretében olyan külföldi intézményekkel tartunk kapcsolatot, ahol szintén oktatják a német nyelvet, hogy tanulóink megismerkedjenek más kultúrákkal, hagyományokkal is.

A pályázat utolsó évében figyelni kell az újabb kiírásokat, újabb pályázatot kell készíteni, hiszen ez kiváló lehetőség tanulóinknak a nyelvgyakorlásra, illetve a pedagógusoknak más oktatási intézmények módszereinek megismerésére.

4.2.5 Nemzetiségi ruhák beszerzése

Tanulóink sok alkalommal lépnek fel iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken, hagyományőrző ünnepségeken. Kevés és régi nemzetiségi öltözékkel rendelkezünk, a színvonalas és egységes fellépés érdekében bővíteni kell ezt a ruhatárat.

4.2.6 Iskolai honlap bővítése német nyelvű tartalmakkal.

A többnyelvű honlap segítheti a különböző nemzetközi projektekben résztvevő iskolák közötti együttműködést, kommunikációt.

4.2.7 A tanulók elismerése, díj alapítása

Jelenleg egyes tanulók kiemelkedő német nyelvi tudásának, hagyományápolással kapcsolatos tevékenységének a jeles osztályzaton és dicséreten kívül nincs más fajta elismerése.

Nemzetiségi iskola vezetőjeként fontosnak tartom, hogy azok a tanulók, akik kiváló eredményeket értek el a német nyelvtanulás, vagy a nemzetiségi hagyományok megismerése terén, tanév végén az évvárás alkalmával kitüntetésben, díjban részesüljenek.

4.2.8 Forrás:

- pályázati lehetőségek kihasználása,
- az iskola alapítványa, a Czabán Alapítvány támogatása,
- III. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatása,
- önkéntes munka,
- költségvetés függvényében az Észak-Budapesti Tankerületi Központ támogatása.

4.2.9 Várható eredmények:

- A tájházak látogatásával, a nemzetiségi projektekben való részvétellel tanulóink elkötelezettebbek lesznek a nemzetiségi hagyományok ápolása iránt.
- Nemzetközi kapcsolatok folyamatos fenntartása mellett erősödik nyelvtudásuk, kapcsolatokat építhetnek ki más országok tanulóival, megismerkedhetnek kultúrájukkal.
- Az iskola közössége előtti elismerés, díjazás tovább motiválja tanítványainkat a német nyelv elsajátítása, a német nemzetiségi kultúra megismerése, ápolása terén.

A célok megvalósítását egyrészt a tanórákon belül a tananyaghoz kapcsolódóan, másrészt a tanórán kívüli foglalkozásokon és a szabadidős tevékenységek során kell elvégezni.

4.3 Az intézményi önértékelés folyamatának erősítése

Az intézményi átfogó önértékelés célja, hogy a pedagógusra, a vezetőre, valamint az intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének értékelése alapján a pedagógus és a vezető önmagára, valamint a vezető a nevelőtestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a **kiemelkedő és a fejleszthető területeket** (Önértékelési Kézikönyv általános iskolák számára 2017).

2015-ben elkészült, majd a későbbiekben jogszabályi változások miatt többször módosult az intézmény önértékelési programja, és öt évre szóló önértékelési terve.

Meghatároztuk az intézményi elvárásrendszert, mely összhangban van a pedagógiai programban megfogalmazott saját intézményi célokkal.

Jelenleg kevés az intézményi önértékelésen átesett pedagógusok száma, melynek egyik oka, hogy nem elég hatékonyan lett felmérve a szükséges humán erőforrás, másrészt nehezen működött az intézményi önértékelés informatikai támogató rendszere.

Az önértékeléssel kapcsolatos **feladatok**:

- újra kell gondolni az önértékelési csoport tagjainak feladatait, törekedni kell az arányos munkamegosztásra;
- figyelni kell arra, hogy minden tanévben megfelelő időben tervezzük azoknak az intézményi önértékelését, akik számára ezt a jogszabály kötelezően előírja (akiknek az OH tanfelügyeleti ellenőrzést írt ki, az intézményi önértékelést a tanfelügyeleti ellenőrzés kijelölt időpontja előtt legalább 15 nappal be kell fejezni),
- az ötéves ciklusból hátra lévő időszakra arányosan el kellett osztani az értékelendő pedagógusokat;
- a tervezésnél figyelembe kell venni, hogy az indulásától számított öt éven belül sorra kell kerülnie minden pedagógus önértékelésének, két alkalommal az intézmény vezetője önértékelésének, egy alkalommal az intézmény teljes körű önértékelésének;
- önértékelés feladatait az egész évre lehetőleg egyenletesen elosztva kell elvégezni;
- tanév végi beszámolóban, értékelni kell az önértékelés folyamatát, az elért eredményeket, bemutatni az nehézségeket.

Az eredményekre építve meghatározásra kerülnek a kiemelkedő területek, meg kell tervezni a fejlesztési feladatokat, ezeket rögzíteni kell az Intézkedési tervben.

Az intézkedési tervekhez kapcsolódó feladatokat minden tanévben az éves munkatervben kell meghatározni, majd az újabb önértékelés keretében szükséges vizsgálni a programok megvalósításának eredményességét.

Az önértékelés megfelelő eszköze az intézmény **minőségfejlesztésének**, hatékony működtetése estén rámutat arra, hogyan tudunk megfelelni saját céljainknak, azok megvalósításában hol tart az intézmény.

Záró gondolatok

Bízom benne, hogy a pályázatomban vázolt bár korántsem teljes kép, jól érzékelteti a pozitív folyamatokat intézményünk életében.

Egy iskola eredményességét végső soron pedagógiai tevékenységének a tanulókra gyakorolt hatása, tehát a tanulók tudásában, képességében és attitűdjében létrejött változás tükrözi. Úgy gondolom, az Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola dinamikusan fejlődik, a szülők elfogadták, támogatják programunkat, a tanulók kiváló eredményeikkel tovább öregbítik az intézmény hírnevét.

Sokat köszönhetek munkatársaimnak, az ő segítségük és szakmai hozzáértésük nélkül biztosan nem valósulnának meg a fentiekben ismertetett és tervezett változások.

Miután elkötelezettséget, ambíciót érzek a vezetői munka iránt, eddigi vezetői tapasztalataimra építve, a jövőben a sajátos hagyományaink továbbvitelével, meglévő lehetőségeink kihasználásával szeretnék továbbra is iskolánk hasznára lenni.

Fetterné Szőnyi Éva

